

nr. 74(8), decembrie 2020

MAGAZIN CRITIC

ADEVĂRUL MAI PRESUS DE TOATE!

Magazin Critic

REVISTĂ ACREDITATĂ DE
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE,
I.S.J. GORJ, NR. 8522

Președinte de onoare

Petre ȚUȚEA

Consilier editorial

Ioan Constantinescu-MOTRU

Director general Mihai Fandel	Președinte fondator Ionel Cioabă
Director marketing Alexandru Eusebiu Ciobanu	Redactor-șef Iva Lăcrimora
Redactor șef adj. Cristina Cobilaș	Secretar general Chirilă Rebeca Claudia
Redactori: Florin Dobrescu Claudiu Dumitrache-Costești Mihai Tîrnoveanu Eugenia Bucur	Corespondenți Buciumul Glasul Moldovei Cutezător R3Media (...)
Coperta/Design Mihail Teodora	Concepție grafică/Design Daniel Murărița

© Editura eParadigme

Sumar

Magazin critic (online) - ISSN 2360 – 3321
ISSN-L 1842 – 8541

• EDITORIAL
04

• ARTICOLE ȘI STUDII
14-70

Anul XIV, Nr. 74(8), decembrie 2020

© Editura eParadigme

Foto-document în premieră. Trupul lui Corneliu Codreanu, deshumat la Jilava (1940).

Crima de stat care a schimbat fața României

Florin Dobrescu,

Vicepreședinte la Asociația "Gogu Puiu și Haiducii Dobrogei",

SECRETAR la Fundația "Ion Gavrilă Ogoranu"

Notă: Nu cu mult timp în urmă, prietenul George Grasu mi-a făcut cunoscută o inedită imagine de la deshumarea din 27 noiembrie 1940. În urma contactelor cu o persoană din străinătate, aceasta i-a prezentat fotografia pe care o achiziționase de pe un site de licitații pentru antichități. Spre deosebire de fotografiile din timpul deshumării găsite la Arhivele Naționale de Victor Dogaru și publicate anii trecuți, această imagine este realizată de foarte aproape, putând fi observate rămășițele pământești a două dintre victime, cea din dreapta fiind însuși Corneliu Codreanu. Că este vorba de el, este indubitabil, judecând după bocanci și poziția corpului, așa cum apar într-o fotografie din presa acelor zile, reprodusă alăturat. Se poate vedea starea cadavrelor și modul în care au fost aruncate în groapa comună, dar și consternarea de pe fața legionarilor prezenți. Aceștia pregătesc giulgiul alb cu care au fost înfășurate toate cele 14 trupuri. În partea dreaptă a fotografiei, personajul

cu îmbrăcăminte deschisă la culoare pare a fi însuși Horia Sima, care privește atent la trupurile descompuse. Probabil că fusese chemat atunci când săpăturile ajunseseră la trupuri. Oricum, este vorba de o imagine-document inedită, pentru prima oară publicată. Mulțumesc, pe această cale, lui George Grasu.

Noaptea de 29 spre 30 noiembrie 1938. O noapte întunecată, rece și umedă, așa cum sunt nopțile de sfârșit de noiembrie la această latitudine. Pe șoseaua Ploiești-București, două mașini break opresc pe liziera pădurii Tâncăbești, la kilometrul 33. Sunt dubele Jandarmeriei. Într-una din ele se află paisprezece deținuți, iar în

cealaltă doar patru. Toți sunt legați cu mâinile la spate și cu picioarele, de băncile pe care stau. Jandarmii îi păzesc, înarmați până-n dinți și încordați, așteptând parcă un ordin. Ei știu că aceștia nu sunt deținuți ca oricare alții. Frigul pătrunde în oase, asemenea unor cuțite. O pâclă lăptoasă anină de crengile pădurii, parcă rău prevestitoare. Și fiecare clipă pare o veșnicie. Câteva semnale luminoase și apoi mișcări nervoase ale gradaților între mașini. Ordine scurte, răstite printre dinții încleștați. “Executarea!”, se aude în noapte. Cel mai înalt, cu părul vâlvoi, care pare liderul prizonierilor, pare a înțelege ce urmează. El se întoarce către jandarmul din spatele său: “Camarade, lasă-mă să le vorbesc camarazilor mei...” În acel moment, jandarmii aruncă frânghiile în jurul grumazului fiecărui deținut, sugrumându-i pe toți. Trupuri zbătându-se, într-un horcăit oribil, sfârșit într-un muget înfricoșător. După care, o liniște macabră se așterne în întuneric. Mașinile se pun în mișcare spre București. În urmă rămâne pădurea, cu crengile copacilor bătrâni, ridicându-se rășchirate, asemenea unor brațe în rugăciune păgână, spre cerul greu de întuneric rece. E noaptea Sfântului Andrei...

Crucea pusă în 1940 pe locul gropii comune de la Jilava

Terorismul de stat, inaugurat în România

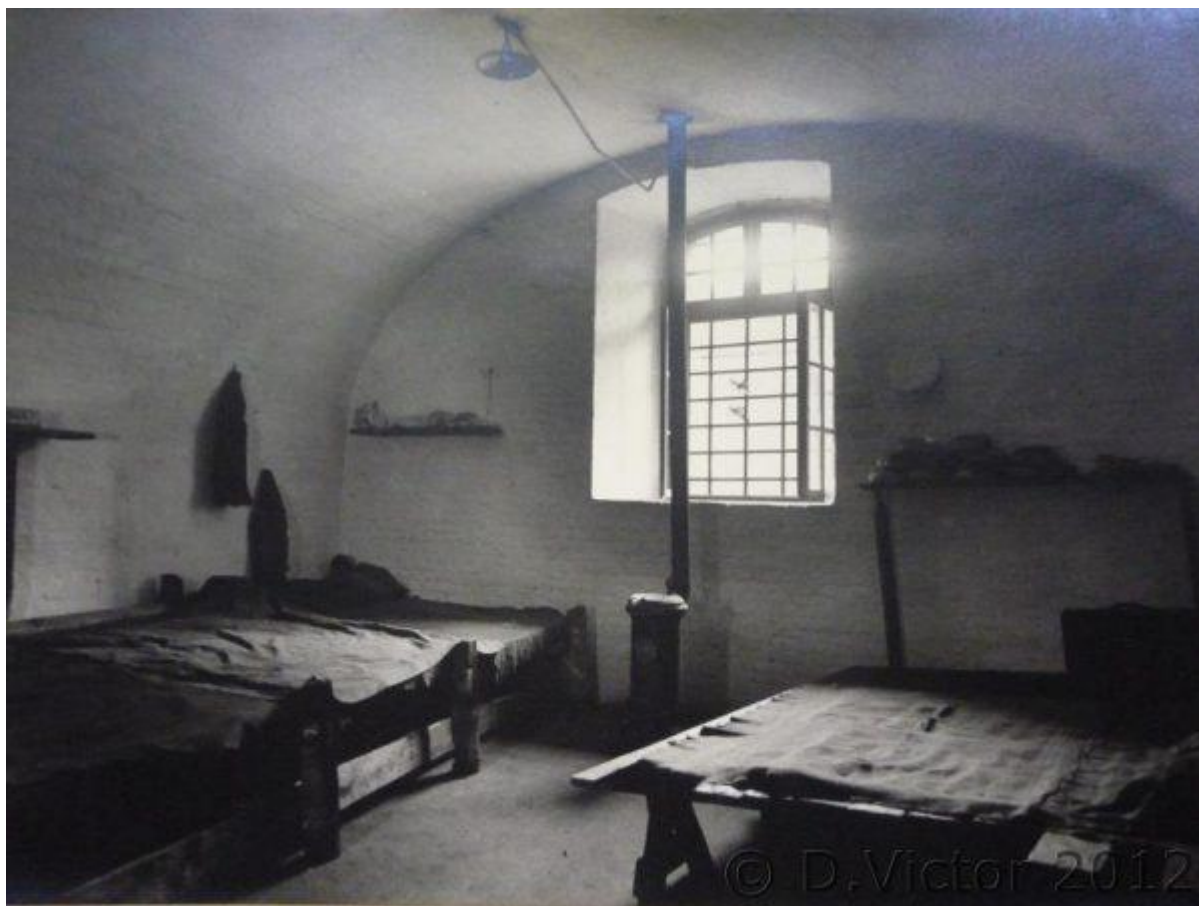
În timpul unui transfer de la închisoarea Râmnicul Sărat la Jilava, Corneliu Zelea Codreanu a fost asasinat, la 29/30 noiembrie 1938, în pădurea Tâncăbești, de jandarmii care îl escortau. Odată cu întemeietorul Mișcării Legionare au mai fost asasinați alți 13 comandanți legionari: Nicolae Constantinescu, Ion Caranica, Doru Belimace, Ion Caratănase, Iosif Bozântan, Ștefan Curcă, Ioan Pele, Ion State, Ion Atanasiu, Gavrilă Bogdan, Radu Vlad, Ștefan Georgescu, Ion Trandafir.

A doua zi, un comunicat al Parchetului Militar al Corpului II Armată anunța că deținuții încercaseră să fugă de sub escortă, fiind împușcați. Singurul lucru adevărat era că, “pentru motive de ordine publică”, se dispusese ca înmormântarea să se facă la Fortul 13

Jilava, pe atunci închisoare militară.

Ancheta penală desfășurată de autorități doi ani mai târziu avea să dezvăluie că, în realitate, asasinatul fusese pregătit minuțios de către autoritățile ce aveau datoria să vegheze la respectarea legii. Regele Carol al II-lea își propusese de mult să îl suprim pe

liderul legionar, care devenise extrem de incomod pentru intențiile sale dictatoriale, mai ales după ce la alegerile din decembrie 1937, partidul “Totul pentru Țară” se situase pe locul 3 cu un procent neașteptat. La 1 martie 1937, Armand Călinescu nota în jurnalul său despre un plan aparținând generalului Gabriel Marinescu, se suprimare a lui Codreanu și încă „vreo 30 de gardiști principali”.

Celula de la Fortul 13 Jilava, în care a fost deținut Corneliu Zelea Codreanu

Comisia specială de anchetă criminală înființată prin Decretul-lege nr. 3321 bis din 23 septembrie 1940, completat prin Decretul 3321 bis din 3 octombrie 1940, avea să încadreze, din punct de vedere juridic, acest asasinat în categoria crimă politică cu premeditare, cu circumstanțe agravante prin funcțiile oficiale ale atentatorilor. Niciunul din cei 14 nu fuseseră condamnați la moarte. Ei executau pedepse privative de libertate (Codreanu, Trandafir și Georgescu – 10 ani, iar ceilalți 11 închisoare pe viață). Victimele se găseau în custodia autorităților statului, care erau responsabile pentru integritatea lor corporală. La infracțiune se adaugă și aceea de profanare de cadavre, deoarece după sosirea mașinilor la Închisoarea Jilava, pentru a simula fuga de sub escortă, jandarmii împușcaseră în ceafă fiecare cadavru, iar la înhumare, fuseseră turnate peste ele cantități mari de acid sulfuric pentru accelerarea descompunerii lor. Istoricii precum Ioan Scurtu, Alex Mihai Stoenescu și Cristian Troncotă au consimțit că, prin modul în care a fost plănuțit și executat de către autoritățile statului, în speță, tocmai de persoanele puse să apere legea, asasinatul se încadrează la categoria „terorism de stat”. Cristian Troncotă menționează că asasinarea lui Codreanu s-a făcut „sub influența masoneriei asupra Casei Regale”.

Carol al II-lea se afla într-un periplu diplomatic prin Europa. Aflat într-o situație dificilă, ca urmare a iresponsabilei politici externe, el căuta cu disperare să obțină ajutor și garanții din partea marilor puteri. Pe rând, „aliații naturali” ai României – Marea Britanie și Franța – l-au refuzat, arătându-i că abia se puteau apăra ele însele și sugerându-i să caute o înțelegere cu Germania.

www.alamy.com - C45YYN

Toamna 1940: un legionar se reculege la Tâncăbești, pe locul asasinatului.

„În urma turnelui Londra-Paris-Berlin Carol al II-lea a înțeles un lucru: Germania urma să devină puterea dominantă în România (și în întregul spațiu sud-est european), iar Franța și Marea Britanie nu doreau și nici nu puteau face mare lucru pentru a schimba această situație. Hitler și cu Göring nu au oferit nimic României – nici garanții teritoriale, nici armament – în schimb au cerut tot din punct de vedere economic și Carol al II-lea a fost de acord. Orice s-ar putea spune despre Carol al II-lea, dar nu că îi lipsea inteligența: a înțeles că după ce România avea să intre în sfera de influență economică a Reich-ului lui Hitler, acesta nu avea să ezite în a-și exercita influența politică. Și chiar dacă Hitler și diplomația nazistă (cu excepția unor facțiuni mistice din SS și SA) nu iubeau foarte tare Mișcarea Legionară, totuși cel mai logic partener al Germaniei în România urma să fie Corneliu Zelea Codreanu – ceea ce ar fi însemnat în cel mai bun caz pentru Carol al II-lea să ajungă pe planul secundar al politicii românești (ceea ce nu a suportat niciodată) sau chiar să fie detronat și exilat. Carol al II-lea a încercat să

împiedice această evoluție prin uciderea lui Corneliu Zelea Codreanu”, scria istoricul George Damian.

Pe drumul de întoarcere, din gara Bratislava, Carol telegrafiază funestul ordin, transmis de slugarnicul Ernest Urdăreanu lui Armand Călinescu, executantul fidel al regelui. Dictatorul nu dorea doar uciderea lui Codreanu, ci și pe a lui Maniu. Călinescu însuși notează în jurnalul său: „Urdăreanu: Codreanu și Maniu. Eu nu la Maniu”.

În scurta guvernare legionaro-antonesciană, Justiția românească a anchetat crimele din pădurea Tâncăbești, scoțând la iveală detalii terifiante. Deși beneficiau de arme de foc, conform instructajului anterior făcut de superiorii lor, la semnalul dat în pădurea Tâncăbești jandarmii nu i-au ucis pe legionari prin împușcare. Ei i-au strangulat cu frânghii dinainte pregătite, victimele murind sugrumate, zbatându-se, în chinuri cumplite. Pentru a da o urmă de credibilitate versiunii mincinoase a fugii de sub escortă, asasini au împușcat fiecare cadavru în parte. În grabă, însă, nu tuturor le-au desfăcut și legăturile de la picioare... După care au fost aruncați într-o groapă comună din Valea Piersicilor, un gang din spatele Fortului Jilava, peste care s-a turnat acid sulfuric și o apoi placă de beton cântărind circa 12 vagoane.

Nici o personalitate publică nu a protestat, după comunicat, deși toți înțeleseseră ceea ce se întâmplase de fapt, ala cum nota Constantin Argetoianu în însmenările sale: „*Comunicatul e monstruos și tâmpit, ca mai tot ce face acest guvern. Toată lumea și-a dat seama, până la cel mai naiv, că oamenii au fost făcuți scăpați și împușcați.*” Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, care era prim-ministru în acel moment, a continuat să-l tămâieze cu osanale pe monarhul dictator. În predica de Paște același Miron Cristea, parafrazând probabil

involuntar pe Caiafa, rostise o adevărată condamnare a lui Codreanu: “*Un om, în ale cărui vine nu curge nici un strop de sânge românesc, vrea să dea foc țării. Apoi, mai bine să moară unul pentru popor, decât să piară poporul pentru unul!*” “Marele” Iorga comenta, în Senat, pe marginea asasinatului: “*Ei, Domnilor! V-ați speriat? V-ați speriat de niște copii? Eu, Domnilor, l-am întrebat odată pe Colonelul Boyle : Cum ai putut Dumneata, Domnule, să salvezi singur colonia românească din Odesa, în vremea revoluției bolșevice? Și Colonelul Boyle mi-a răspuns: Domnule Profesor, eu sînt canadian și vînător, iar la noi, în Canada, vînatul cel mai al dracului e cîinele sălbatic. Te atacă în haită. Poți să dobori Dumneata unul, doi, patru; cei ce rămîn te sfișie. Ei, dar de ești vînător cu experiență, vei observa Dumneata că în grămada care atacă este unul care conduce. Pe acela de-l țintești între ochi, toată liota se împrăștie!*”

Deshumarea de la Jilava

DGAS / Foto: Victor Dogaru

Ajunși la putere pentru scurtă vreme alături de Ion Antonescu, în toamna lui 1940, legionarii aveau să purceadă la deshumarea lui Corneliu Codreanu. Operațiunea a durat zile și nopți la rând, participând sute de oameni care au lucrat, în schimburi, 24 de ore din 24, ca urmare a dificultății înlăturării uriașei plăci de beton. În noaptea de 27 noiembrie 1940, săpătorii ajung la rămășițele pământești ale celor uciși. Un amplu reportaj din ziarul Evenimentul zilei, din 28 noiembrie 1940, relatează:

DGAS / Foto: Victor Dogaru

“Săpatul merge foarte încet, deoarece prima pătură de pământ fiind înlăturată, se aşteaptă din moment în moment să se dea de trupurile martirilor. Se lucrează cu râvnă şi înfrigurare. Nimeni nu vorbeşte. E o linişte de biserică. (...) Au apărut primele semne că nu va mai trece mult şi vor fi găsite corpurile legionarilor. Iată, a şi apărut unul. O haină sau o mantie, nu se ştie deocamdată... Se curăţă pământul, acum, cu mâinile; se poate distinge bine:.. e o haină. Cine-o fi?... Cine-o fi?... E întrebarea care circulă. (...) Nu se poate şti încă. Înfrigurarea a cuprins pe toţi. E o înmărmurire întreagă. Până şi copacii au început să-şi mai mişte braţele pe cari frunzele rare şi vestejite apar ca nişte răni sângerii... Iată acum, s'a ridicat tot pământul de pe primul cadavru. Au apărut picioarele, îmbrăcate în postavul vârgat de închisoare... Mâinile date în lături au înjghebat o cruce. Să se mai fi păstrat oare?... Să mai fi rămas vreun rest altul decât vestmintele?... Încă nu se poate şti nimic precis. Şi lucrul continuă. (...) Dealungul gropii au apărut forme omeneşti. Iată, distincte, capul, trunchiul, mâinile şi picioarele. Aruncate deavalma, trupurile dovedesc ferocitatea, lipsa de omenie şi înstrăinarea faţă de tot ce-i credinţă creştinească, ale călăilor. Toţi au fost aruncaţi cu faţa în jos. Nici unuia nu i s'a îngăduit să-şi îndrepte faţa spre Dumnezeu în numele căruia căzuseră şi spre cerul ce le acoperea sfânta lor ţară, pentru care suferiseră martiriul. Puşi unul peste altul în groapa comună. (...) Cel de-al cincilea martir scos şi cel de-al şaselea n'au putut fi recunoscuţi. Asupra celui de al cincilea se găseşte o tabachere de lemn cu ڳigări şi un mărtişor. Se găsesc urme de sânge. În buzunarul celui de al şaselea s'a găsit o bucată de hârtie pe care e scrisă o rugăciune. Al şaptelea e scos Căpitanul. A fost recunoscut în primul rând după bocanci. E scos şi aşezat pe lespede. La gât se află trei cruciuliţe şi un medalion. În deget, inelul. Sdrobită de durere, d-na Codreanu, plânge în sfâşierea generală. Peste Căpitan se aşează un giulgiu. Iată acum, tatăl Căpitanului. Vine la căpătâiul fiului său. Îngenunche şi rosteşte o rugăciune... E un moment îndurerat... Nu se aud decât silabele încete ale rugii tatălui pentru odihna fiului. Nu-i durere mai mare nici rugă mai înălţătoare. Şi lucrul continuă în înfiorarea generală. (...)”

Vasile Postecă îşi amintea şi el, în 1944, de acea noapte:

“Mă înconjoară şi acum lumina blândă a acelei dimineţi tihnite de toamnă târzie. Sunt acolo în păduricea dela Jilava. Soarele ridicat de-asupra salcânilor ne-a alungat desnădejdea din suflete. Am dat de trupuri. Luăm târâna cu grijă, scormonind cu degetele, ridicând-o cu palmele. Desgolim încet

cele 14 trupuri. Întâi picioarele, apoi spatele și capetele. Au fost aruncați în două rânduri, de-alungul gropii. Unii peste alții, cu fața în jos. Îl recunoaștem la mijloc pe Căpitan. Mai voinic decât toți. Drept ca un gorun prăbușit de furtună, cu fruntea pe umărul lui Niki Constantinescu. (...) Pe mal, femeile celor morți plâng cu hohote. Fața Doamnei Lilica e numai lacrimi, în cari plânge însăși soarele. Moș Zelea geme ca o fiară rănită și ochii lui, secătuiți de plâns, străpung cerul pentru a cere pare! o deslegare, o înțelegere. (...) Hainele vărgate, de ocnași, ale morților sunt curățate de ultimele fire de lut. Fețele și mâinile le sunt negre, atacate de acid. Cineva se apleacă și taie ștreangul dela gâtul Căpitanului. În graba lor, criminalii au uitat să i-l taie, deși au avut grijă să mai descarce în cadavre și gloanțe, pentru a lăsa impresia că la Tâncăbești cei 14 au fost împușcați. Dar crimele întunerecului, ies totdeauna la lumină și se acuză. (...) Doamna Lilica scoate din buzunarul hainei Căpitanului cărticica de rugăciuni: rugăciunile Sf. Antonie de Padova. Apoi taie haina la piept. La gât stau intacte: săcușorul cu țărână și câteva cruciulițe cu chipul Mântuitorului și al Maicii Domnului. Toate sunt intacte, neatinse de umezeală. Însăși trupul Căpitanului e parcă astăzi trecut din viață. Pieptul e bombat, de parcă ar vrea să iasă din haină, iar sub pielea albă se deslușesc bine de tot vinele cu sânge roz. E în adevăr o minune. Căpitanul n'a putrezit. Pe când celelalte trupuri sunt prăbușite, al lui e întreg, neintrat în descompunere. Jumătatea de față care n'a fost atinsă de țărână e albă și luminoasă. (...) Doamna Lilica strânge lucrurile găsite la el, le sărută cu lacrimi, apoi se prăbușește într'un strigăt dureros: Măi Corneliu!... Măi Corneliu!... Și lumea începe a plânge cu hohote, din nou. Sub înfiorarea unei aripi de vânt plâng și salcâmi, cu lacrimi mari, galbene, de frunze uscate. (...)”

Un mister neelucidat: unde sunt rămășițele Căpitanului?

Corneliu Codreanu a fost înmormântat creștinește pe 30 noiembrie 1940, în mica necropolă de la “Casa Verde”, sediul din Bucureștii Noi al Mișcării Legionare. La înmormântare au participat zeci de mii de cetățeni, între care multe personalități ale vieții culturale și politice interbelice.

Peste țară avea să treacă războiul și apoi comunismul.

Încărcate, mașinile au plecat în noapte, în direcții necunoscute. Operațiunea a avut caracter secret și nici până astăzi în arhivele Securității nu au fost găsite documente care să aducă indicii cu privire la locul unde au fost duse sicriile. Operațiunea a fost sesizată de localnicii din cartierul Bucureștii Noi, unde se aflau mulți simpatizanți ai Legiunii. Iar vestea s-a răspândit imediat printre legionarii rămași încă nearestați. Dintre aceștia, unii au întreprins în zilele imediat următoare investigații pe cont propriu în cimitirele din București și din împrejurimi, obținând în unele cazuri, de la paznici sau gropari, informația aducerii în acea noapte a unor sicrie necunoscute. Curând vor ajunge și ei în închisori, unde vor împărtăși secretul unora dintre camarazi. Puțini au mai ieșit vii din închisori, dar după aproape 2 decenii, totul se schimbese afară, inclusiv în cimitirele Bucureștilui.

Locul neștiut al osemintelor lui Corneliu Codreanu și al celorlalți de la Casa Verde a suscitât curiozitatea și nu arareori imaginația adepților Mișcării Legionare de după 1989. Îmi amintesc că, pe la sfârșitul anilor 1990, unul dintre membrii Legiunii, care ispășise îndelungi pedepse cu închisoarea, preotul Alexandru Capotă, cu ocazia unei comemorări a Căpitanului, făcea o comparație între această enigmă și

cazul trupului proorocului Moise, pe care Dumnezeu nu a îngăduit să fie dezvăluit poporului evreu, pentru ca acesta să nu ajungă să-l idolatrizeze pe salvatorul său.

Vor fi găsite vreodată rămășițele celui care a dat naștere complexului fenomen al Mișcării Legionare, continuând, chiar și după opt decenii, să suscite un interes ieșit din comun, polemici aprinse și să înspăimânte pe mai marii zilelor noastre, încât să-i prigonească memoria prin legi, decrete și strategii oficiale?

Povești cu tâlc din Marele Război (LXVII). Amintirile sergentului Davițoiu

18 Octombrie 2020, orele 12,30 P.M. – energicul și plin de voieșie profesor Dan Pupăză ne-a trimis prin intermediul internetului mai multe materiale care au legătură cu județul Gorj în Marele Război. Unele culese încă din secolul trecut chiar de părintele domniei sale, învățătorul/profesorul Grigore Gr. Pupăză (Giurică din Câmpofeni-Gorj), altele adunate personal de domnia sa. Gest de onoare și mare caracter, dar și de mare responsabilitate pentru trecut. Cu plecăciune și respect, dl. profesor!

Într-un astfel de material ne este redată povestea sergentului Ion Davițoiu din comuna sus-amintită, localitatea Stroești. Gorjeanul nostru își amintește cum a participat alături de o grupă de ostași ruși la o acțiune nocturnă împotriva inamicului în zona Cireșoaia, în apropiere de salina de la Târgu Ocna (jud. Bacău). De fiecare dată când ai noștri veneau cu trenul ca să se aprovizioneze cu sare „nemții băteau gura ocnei” cu tunurile. Octogenarul nostru erou își aducea aminte că având dorința de a-i anihila „artileria

noastră a tras trei ore [foc continu], dar n-a putut rupe rețelele de sârmă ghimpată (...) deoarece erau înșirate prin lemne”. Acest eșec parțial făcea imposibil un atac al infanteriștilor. Ori era impetuos necesar să fie decimată această efemeră barieră artificială care anula orice eventual atac terestru.

În aceste condiții dificile factorii de decizie au dat ordin ca o trupă de „comando”, încropită ad-hoc, să nimicească buclucașa rețea de sârmă ghimpată. Această misiune i s-a încredințat unei patrule care număra 18 soldați ruși. Sarcina de a-i duce pe aceștia în spatele sârmelor dușmane a revenit însă sergentului gorjean Ion Davițoiu. Târâș-grăpiș, pe coate și genunchi, în fruntea patrulei rusești, acesta a parcurs distanța de peste 100 de metri până la inamic. În momentul în care au fost foarte aproape „rușii au început să bombardeze cu grenade tranșeele” ocupate de inamic. Nemții au ripostat cu mitralierele, dar cei 19 temerari au scăpat nevătămați „ (...) pentru că pe acolo se afla un tranșeu unde s-au ascuns ei”.

A doua zi, sergentul Ion Davițoiu a fost chemat la regiment în prezența comandantului său de batalion, Bădescu. De față erau și cei 18 camarazi ruși de circumstanță, alături de comandantul lor. Într-un final, în urma unei ceremonii succinte, dar emoționante, toți cei 19 au fost decorați „cu medalia rusească a lui Sf. Gheorghe” – mai precis, cu ordinul „Sfântul Gheorghe” care era cea mai înaltă recompensă militară din istoria Imperiului Țarist (Rusia) la acea vreme, atribuit în premieră încă de la 1769 -, gorjeanul nostru primind cel mai probabil această distincție, clasa a IV-a.

P.S. 1 – Pe hârtia îngălbenită de timp, în josul paginii, există următoarele informații: „Davițoiu Ion, vârsta 80 de ani, știe carte, cooperador” (cel mai probabil că la această vârstă a dat detalii despre această misiune); pe pagina de început, în dreapta sus: „culeasă de Dănău Marcel”, desigur la solicitarea profesorului Gr. Pupăză.

P.S. 2 – Observație personală: vă rog să constatați prin câte mâini a trecut această informație istorică pentru a ajunge în fața ochilor mei, apoi prin intermediul FB-lui la dvs.? Și mai sunt unii care minimalizează rolul istoriei (!).

Gabriel Sarcină

Luminațiile

de Eugenia Bucur

Mamă, de o fi și tu să vii,
Pe drumul acesta nevăzut,
Să știi că am lăsat să cadă lacrimi,
Să mă găsești măicuță,
Să fii în primul rând...
Când soarele v-a scăpăta,
Mai aprins decât în seri de vară,
Eu sufletul îl voi lăsa deschis
Să-l recunoști, măicuța mea,
Eu să te simt în mângăieri, comoară.
Privesc cărări de stele călătoare
Și inima-mi vibrează-n nevăzut
La gândul că în seara asta, mamă,
Te-oi întâlni, cum n-am făcut demult.
Îmi luasem gândul de la întâlnire,
Dar astă noapte, în luminații,
Poate te-oi strânge la piept
Să-mi stingi focul dorului din lacrimi.
Lumea toată e schimbată,
Cu restriști, cu distanțare,
Cu COVID... și alte mii de fiare.
Nu mai mergem nicăieri,
Nici la nuntă, nici la-nmormântare.
Părinții cu copiii nu se mai regăsesc,
Pământul e un iad fără încetare.
Fiecare e o piatră de mormânt,
De plumb, de lut, un muc stins de lumânare,
Prin ferestre de durere greu se spune un cuvânt.
Ne apasă drumul scurt și dureri ce stau pe oase,
Ce-au întunecat pământul și pe omul pus în lanțuri.
Viii sunt în condamnare, om cu om nu mai cuvântă,
Nici clopotul la biserici, morților nu le mai cântă.
De mi-oi fi înstrăinată, într-o lume așa amară,
Tu să știi, măicuța mea, că te aștept cu doru-n poală
Și cu brațele deschise pe cărarea dinspre cer
Să îmi alini, mamă, dorul, pe pământul prins în nor.

Georgeta Tudora

1

Am fost, mamă, acasă...

Am fost, mamă, acasă,
Casa noastră, cea albastră...
Dar eu n-am avut cui spune:
„Sărut mâna ta bătrână!”

Am rotit ochii prin ogradă
Și ei doreau ca să te vadă...
Cum trebăluiești mata de zor
Pe la soba cu plită și cuptor.

Doar tufa de liliac sub cerdac
Mai avea viață ca altădată
Cu florile către fereastră
Mi-a spus că nu ești acasă.

Mamă, intru, casa era goală
Nu era ca atunci când cu toți
Ne-ntorceam de la școală...
Și ne dădeai repede mâncare.

Mi-arunc ochii pe un perete
Și văd o fotografie cam veche
Alături un calendar cu sfinți
Dar eu plâng... nu am părinți.

O icoană încă mai are prosop
Cusut cu îngerași și floricele
În nopțile când nu aveai somn
Și erai pe gânduri ca orice om.

O șatrancă care-i tare veche...
Încă mai atârnă de un perete.
Țesută demult de dumneata

Într-o iarnă cumplit de grea..

Amintirile rău mă doboară...

Te văd, mamă, ca odinioară

Cu pestelca prinsă-n brâu,

Îmi curg, lacrimile, ca un râu.

Am fost cu gândurile mele

La căsuța cu liliac și zorele.

La frumoasa noastră locuință,

Dar nu te-am găsit, măicuță!!!

2

Așteptarea mută...

Dezbrăcați parcă de viață

Suntem într-o așteptare mută

Ascultăm o melodie virusată

La orga morții din parcul verde.

Ne sprijinim de toiagul bătrân

Și ascultăm pereții cum vorbesc

Despre moartea care cosește

Pajiștea de pe întreg pământul.

Citim zilnic în cartea cu cenușă

În crematoare-s transformate...

Spitalele care sunt prost dotate

Îngoapă zilnic viețile nevinovate.

Suntem iar mânați de-un canon

Și ne rugăm la palide icoane

Noaptea când pământul respiră

Și se cutremură în miez de noapte.

Cădem îngenunchiați și speriați

Că prea pe toate le avem deodată:

Corona virus, secetă, cutremur...

Și ne paște și o foamete verde.

Doamne, așteptarea este mută

Ar trebui să facem rugăciune

Și sfântul maslu pe câmpul curat

Unde doar păsările au mai călcat.

3

Aprind candela sufletului în noapte

Trei ani de când ai plecat discret

Am încetat frate să te mai aștept

În fiecare zi sau noapte, cu lacrimi

Prevesc spre cer spunând că-i greu...

Toți ați făcut parte din sufletul meu

Atunci demult nu știam ce-i greu

Dar unul câte unul sus v-ați ridicat

Am sufletul trist, vesnic nemângâiat.

Aprind candela sufletului în noapte

Să vă pot vedea, să vă am aproape.

Țin memoria ta, a fraților veșnic vie

Pentru că altceva nu pot face BĂDIE.

Rog cu lacrimi fierbinți pe cei sfinți

Să vă dea odihnă cu pace și lumină

În raiul înflorit și cu multă verdeață,

Să vă fie iertate păcatele din viață.

Mi-e dor de mama și tata și surioare,

De voi frații mei inima doare, doare...

Nimic nu mai este cum a fost demult

Trăiesc, deși... sunt moartă demult...

4

Frumoasă a fost copilăria

Frumoasă a fost copilăria,

Pe Dealul Holban cânta ciocârlia...

Un ciripit de pasăre duioasă

Iar mă ia dorul de sat și casă.

Mă bate vântul și-s pe cărare,
Speranța se știe...nu moare
Trece iute peste nori de ploaie,
Durerea la pământ mă-ncovoiaie.

Copilăria nu pot s-o uit niciodată
Aș vrea să vină desculță pe uliță,
Prin roua dimineților presărată,
Pe drumul ce trece pe la poartă.

Dar niciodată, copila nu mai vine...
Rătăcită este în timpul de demult.
Din negura timpului zarea-i divină,
Curge astăzi amintirea prin gând...

Suspină trandafirul la fereastră
Văd tâmpla mamei cu petale albe.
Pe tata îl așez frumos într-un mit,
Anii mi-au trecut prin timpul grăbit.

Ciocârlile în zborul lor iar cântă
Toată suflarea satului o ascultă...
Că ea ne va rămâne amintirea vie
Ce-a fost odată... nu o să mai fie.

5

Sufletul are arșiță și se usucă

Sufletul are arșiță și se usucă
Are frământări în prag de seară.
Liniștea din suflet a plecat iară,
Fără să privească cum plâng...

Iată, nici stelele nu au răsărit,
Nici luna nu iese dintre gânduri.
Doar vântul mai dă câte-o adiere
Răcorindu-mi fruntea-ngândurată.

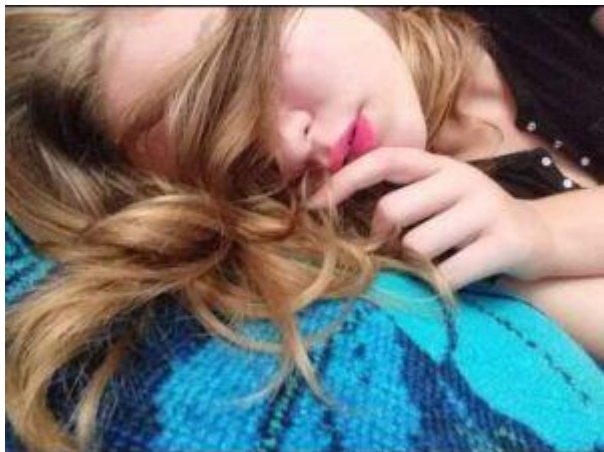
Lipsită sunt de orice bucurie
Și copleșită sunt de-o letargie.
Apasă peste umeri și peste față
Greutăți ca plumbul, of, viață...

Pășește noaptea-n rochie neagră
Nici aștrii nu vor să mă mai vadă
Cum merg ca amețită pe uliță...
Căutând să dau de-a mea măicuță.

Doar bufnița mai zboară din pom
Grăbită anunță moartea unui om.
Zboară un înger cu aripa sidefie
Îmi aștept măicuța. O să mai vină?

Poesis

Miriam RIZAC MÎRZA

El...

Necunoscutul suflet,
Necunoscutul om
Pe care îl văd
Și de care mă îndrăgostesc
Din prima clipă...
Devine dintr-odată
Sufletul cunoscut
În care văd
O inimă de aur
Ochii reflectând
Bunătatea
Și sincera iubire
Din sufletul lui.

Îngerul meu

Ochii căprui

Ca blana unei căprioare blânde

Buzele groase și roșii

Ca petalele de trandafiri

Prințul care a venit

Din regatul îndepărtat

Rămânând

Etern în inima mea

Pentru care

Am văzut

Adevăratul sens al vieții.

Noapte îngândurată

Mă uit afară,

Dar nu ești,

Mă uit pe fereastră,

Dar nu ești,

Mă uit în casă,

Dar nu ești

Apoi,

Îmi amintesc

Și te găsesc

Într-un singur loc

În inima mea!

Sufletul și trupul

Ce este un suflet?
Ce este un trup?
Amândouă
Sunt făcute unul pentru altul
Așa cum
Nu pot sta despărțite.
Eu nu pot sta fără tine
Tu nu poți sta fără mine
Sufletul meu
Aparținând ție
Pe veci
Iar sufletul tău
Aparținându-mi
O eternitate.
Unul nemaexistând fără altul
Făcute să fie împreună
Trupul meu devine al tău
Trupul tău devine al meu
Astfel suntem un TOT.

Anomalia iubirii

Dorul nu trece,
Dorul nu trece,
Plouă,
Plouă

Și iar plouă
În ziua înfrigurată de toamnă,
Îți simt lipsa
Aflându-mă
În anomalia universului paralel
Cu pământul
În lumea mea
În care totul e posibil.
Împreună am făcut
Imposibilul posibil
Dar,
Aleg
Să rămân
În anomalia mea.
Dorul,
Pasiunea
Și obsesia
Nu vor dispărea
Niciodată
Iar eu aleg să petrec
O viață de aici și de-apoi
Alături de tine
În care
Timpul va fi pus pe pauză.

Iar fiecare clipă	Viața fiind mai bună
Va fi o nouă	Eu fiind mai senină
Anomalie și iubire!	Tu dând sens vieții
Viața alături de tine	Ca apa cea vie.
Viața mea alături de tine	Plângând
A devenit	Unul pe umărul celuilalt
O nouă poartă	Alături,
Un nou tărâm	În prezent
În care poți face	Aflându-ne
Orice îți propui	Pe norul ce ne scufundă
Orice vrei	Enigmatic
Iubirea fiind seva vieții.	În oceanul iubirii
Acel tărâm	Unde există viață.
Pe care am intrat	Oriunde există iubire
Fiind	Este viață adevărată!
Tărâmul în care am rămas	

Poem tomat

Ildiko Șerban

1

Vorbim despre vreme
ca și cum
nu ar mai fi nimic de observat în univers. –
Azi o să plouă....zic.
Fereastra înrămează tremurul frunzelor și-n poală
palmele cumiți,
îngheață.
-Au zis la meteo?...zici și inima ia startul în cursa cu obstacolele fricii.
E inevitabil totul în gând. Urmează să erupă vulcanii aceia sălbatici din permian. Secunda
încremenită a alegerii ține-n palme o inimă alergând desculță.
Plouă...
Azi la meteo timpul nu a fost probabil

2

ALERGAREA UMBRELOR

Doamnei Angela Mamier Nache

Ne dezbrăcăm de o eternitate
umbrele
copii inocenți
lăsăm pe cărare vântul
crescut în lăstari de iederă sălbatică

dincolo de epidermă
simțim
cum din neant
umbrele
aleargă după noi
d după noi.

3

MEMENTO

Într-o bună zi uimirea
se va sinucide
sau poate
o va împușca evidența
după ce a hăituit-o până la
margine de gând
nu știu dacă voi plânge
în curgerea rotită a cenușii
din urnă
poate că nici măcar nu se va consuma
energie pentru cele veșnice
și va rămâne căzută acolo
unde ea sau alții o vor dezbrăca
de credință
nu știu dacă inocența va trimite flori
sau în junglă vor cânta diferit păsările
când vor auzi că nu mai există uimire
dar sigur îmi voi pune în telefon
un memento din minut în minut
înainte de asta
ca să-mi crească un țipăt prelung
prin stern
până mă va sufoca animalic
nevoia de ați spune pe nume
Nabal, Nabal, Nabal...

4

POEM TOMAT

Erau toate ferestrele deschise
afară nu era nimic altceva
decât o noapte imensă
ca un punct de vedere ce nu poate fi schimbat
înăuntru doar frica bubuia în urechi
necunoscute cascade zvâcneau sub bluza de vară

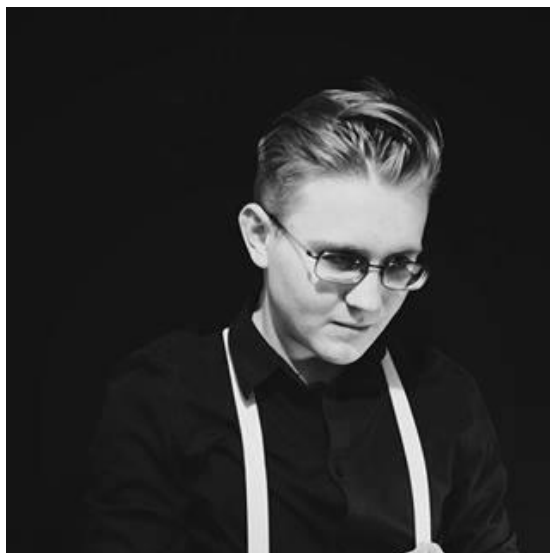
era prima dată când în palmă
țineam o inimă
îi șopteam îngrijorată să fie cuminte
dar pentru că avea un discurs fulminant
nici nu mai știu
despre câte
am înțeles în sfârșit
că și eu am să mor
era ciudată și seacă revelația asta
nu avea nici un strop de poezie
mi-am agățat pupila de tavan
dincolo de geamuri din senin
o grindină furioasă
a început să perforeze în avanpremieră ploaia
o rupere de nori și atât
ca o gheară de vultur ce sfâșie prada
a fulgerat sub stern
ceva
nu acum
mi-am zis
cu gândul la roșiile din grădină
parcă le vedeam cum plâng
adunându-și frunzele
cu capetele aplecate într-o tainică rugăciune.

5

COCON

Mi-a crescut un violoncel
între coaste
lemnul împinge zvâcnetul
dincolo de inimă
și pentru că trebuie să plec
fug în rădăcini odată cu sunetul
până pe partea cealaltă a lunii.
Întunericul țese prelung cocon
între cer și pământ
cresc aripi
piano simplu
înstrăinată
durerea.

Gelu Ciocan

Dacă nu te calcă ursul,
dacă n-ai parte de el,
atunci să te calce un geamăn,
ori un bărbat,
ori o femeie,
dar să fie de gemeni!
Domnilor, asta prevede trecutul!

În acest perimetru în care se face călcătura...

Vedeți... pe mine omul cu D m-a făcut
să mă gândesc la altceva:

„Atât de luminoase erau muștele care ieșeau
din nările lui Brutus”, că

„Măi, oameni buni, tata s-a jurat că nu
mai intră la umbră și n-a intrat vara asta
neam...”

M-am dat mai aproape și i-am simțit damful:
mirosea a rotund perfect, a geometrie... a spumă
de geometrie, adică esența esențelor:

„- D-apoi dumneavoastră sunteți de-ăia făcuți repede,
la Di.”

Tehnici de camuflaj

(continuare la „Vino, mamă, să mă vezi cum lucrez la spații verzi!”)

Ah, domnilor, să mă ierte Domnul (deși nu e necesar),
ce îmi place să bat tencuiala.
Te opresc vid să ridici din sângele meu puțin
(o piedică în calea uitării)
clădiri ză-darnice cu cer-dac(ă)...
Bine-cuvântat să fie cel care inventase rosturile...
De frică
să nu fie îngropat de viu,
atunci când copiii vor să însuflețească nisipul...
Că decadența sculpturii grecești și dispersarea
artei italiene încep odată cu apariția surâsului
și-a privirii...
Că ele sunt un fel de ceva (scrie pe ele),
un fel de, cum s-ar zice,
care se bat pre(a)-lung.

Una scurtă

Suntem de mult timp împreună și
ne-am obișnuit...
Dacă sunt cât de cât de-conectat
atunci lasă-mă să fiu și pentru mine!
De altfel, acesta e mecanismul de vâslit
până la văz(u)-duh:
Orice mormânt de sâmburi
e mai întâi un parc
de scuipat.
(Iar balaurul, toată lumea știe, din visul de fecioară vine.)
După ce-om da jos
tiranul fălos,
cine a domniei și-a volniciei i-o gusta
lichiorul?
Chiorul, chiorul, chiorul, chiorul... cu piciorul și ulciorul!
Că, permiteți-mi să vărs câte picături,
binecuvântat să fie zeul care inventase
scuipatul în suflet.
Niciodată golul nu o să sune a...
În beciul cu morți Ion e falnic și frumos.
P.S. Dovadă, lampa asta udă.

(IN)egeză

Începe ca o foarte bruscă surzenie:
Hî-hî-hî... ca un lătrat de câine nepolițist,
dulău de stână, freat de lupi... Cu dracul! Cu capul!
Acum, „un roi de muște îmi e vederea” (aste-s bune să ștergi sticla) –

decorație acordată de Dumnezeu celor care vorbesc cu în-gerii ca-cu broaște sau ca-cu păsări.

Dar eu, tată, trebuie să rămân printre lucruri utile cu toate că și la mine se plânge și se (a)fumează mi-nu-nat, și la fiecare pas e drum în-gust!

„Domnule, am fi onorați să plângeți la noi (cu c-ochi-Lie ca la noi), am fi onorați să (ne) fumați! Și ca să p-lingem împreună, în cinstea dumneavoastră îmi trag două pa-l(a)me!”

În curând, în curând, va veni seara, atunci ne vom odihni și vom avea în-p(e)-care multă, fără eu „voi locui în podul casei”, fără „voi bea vinul tare”, fără „eu trebuie să exprim acel sunet fantastic, ce tăios se naște când numele se izbește deasupra lucrului pe care îl de-nu-numește.”

Că uite, mamă, ce cuvinte și limbi lunguiește au alții, pentru că sunt bețivi și cu pe-r(i)dică la gât...

Cum ar spune și Mureșalul: „Ordon: Cântă forța neagră din capul tău!”

Acum, nu mă mai joc,
ciurcu-mă, nu mă mai joc,
trag o linie de foc.

Mai precis: o groapă în aerul altei groape.

Aici sub masă e casa noastră, zice sora mea, aici te poți ridica asemeni s(o)are-lui „eu îmi aleg perna cu flori roșii, tu pernuța cu panseluțe”...

Și-am arătat cu de-ce-tu-l în sus și am zis:

„Au încetat toate lucrările, au încetat toate lucrările!”

Îi voi scrie conducătorului de po și to... poare, Marx (po... et la rândul său că tot o dată cu trăirea co... mună):

Mai întâi aflați că sunteți la fel de singuri ca mine, dar mai demni de milă ca mine, fiindcă sunteți singuri în haită...

Și că undeva către ziuă, aici, în mare taină, se mănâncă varză murată în lacrimi (să fim serioși, dacă nu verzi)...

Care nici ea (varza) nu poate fi trăită decât în caz de forță majoră.

– La dracu de majore! Care sunt în mare căutare...

Foarte mare căutare și când sunt lăsate libere, și când sunt trase la țevă.

„Să-i cer mâna, bineînțeles”, formal, ca să nu creadă că așa, hodoronc-tronc, să nu-i cer nimic, să-i cer totuși ceva?

Să nu luăm avans de mizerie...

Și acum Marx:

„Aproape niciunul dintre cuvintele pe care le scrii nu se potrivesc cu următorul”... Vorba aia:

Casca de protecție este absolut indispensabilă când lucrăm pe schele:

Cobora pe o frânghie, făcută din lapte, laptele de la trei vaci albe cu laptele de la trei vaci negre, deci o frânghie împletită în șase, vârgată (laptele vacilor albe era puțin mai întunecat la culoare),

către o lume, să zicem mai dreaptă și mai bună, mai dreaptă oricum,
fiindcă funia era dreaptă și el mergea în jos...
Cum ar spune Ursu: Alerga unul din Bălți cu foarfeca, dar nu-i folosea la nimic
(foarfeca)...

Că, tristețe pentru Dumnezeu,
cată-ți, te rog, un alt nătâng,
poftim, iar m-ai făcut să (mă) plâng.

Metru pentru Odă

Ce fel de femeie era Ofelia?
„Țitule,
Țitule,
fratele tău
țipă
și tu...” îi (s)pui
între foi de carte mâna:
„Cu var să îmi vopsești credința!”
Eu am fost onest...
Soră infinit.
El: „Ce fel de femeie era Ofelia?”

Azi a fost o zi fără frică sau ură
și toate capetele speculative au luat
forma asta de cub:
albastru și rece, și rece galben,
și rece...

„Ce fel de femeie era Ofelia?”
În beciul cu morți Ion e frumos...
Are „zig-zag-uri pe suflet”
și mulți de r-r-r-r-r-r-r-r-r...
Demult aveam bănuiala asta
împotriva mea:
Pauză de gândire...
Vreți să mușcați fereastrăul?
Orizontul *a vedea*.

(Non)Maria

Maria se făcea fluture
în fiecare dimineață.
Era prinsă de ea însăși cu un ac cât o statuie
al cărei pedestal de calcedonie lustruită
ar ocupa un sfert de planetă, ocultat de mireni și vitrificat de ceruri albastre.
Dar toate lucrurile trebuiau să se întâlnească cu cel care...
care stătea l(în)gă un simplu privitor.

De aceea toate lucrurile care trebuiau să treacă prin acest om,
l-au înjunghiat.

De aceea pe aici trebuie să treacă Dumnezeu ca un mecanism
de selecție...

Și de fiecare dată să aleagă individul prin care
toate lucrurile trebuie să o întâlnească
pe Maria.

Nu, domnilor, eu m-am născut după Isus, după Toma și Scottus, după Descartes și
Heidegger.

Pe lângă Maria, care iese din casă cu un ac deasupra capului,
eu nu sunt decât,
în proporții diferite,
profitor,
lichel,
conformist,
ipocrit sau
ticălos.

Nu vă speriați, nu mai am de gând să pledez împotriva penetrării.

Cu siguranță, toți se gândesc la Maria!

Adică, vezi dragă, Doamne, mă ocup „de cele cerești și las cele imediate pe seama
altora”... ăloră cu botul deschis: Maria, dă-mi și mie piele!

Hail, Mussolini!

La urma urmei, de ce nu?

Nu sunt singurul care face asta:

Mă consolez, zicându-mi

că eu sunt o „femeie” oarecare

și că am văzut oameni mai valoroși
decât mine înfrânți.

„Literatura e o cur(b)ă” care se oferă celui care o plătește.

Asta e...

Cine mă plătește mă are.

Simplu! Restu e minciună.

„S-a sinucis?”... Proasta!

Între noi doi, Musollini i-a făcut pe toți să urle,

Ca să-i reducă la tăcerea pe fiecare în parte: „Maria, Maria... dă-mi cuvinte!”

Era făcută din coasta lui Adam și a început imediat

șă-i le mănânce pe celelalte: „Maria o dată... Maria de două ori, Maria de... ori...”

„La religione è una specie di malattia mentale. Ha sempre avuto una reazione patologica
sull'umanità!”

Cu siguranță că toți se gândesc la Maria...

care arată ca și cum viața-ntreagă a scos de pe câmpul de luptă –
târându-i pe propria-i umbră –

bărbați căzuți, din care cauză întotdeauna „întârzia”...

Și ce dacă-și deschide din când în când venele...

Așa adăpa animalele de prin jur

care răspund doar la ecoul...

Să nu te aperi, drumul cel din urmă nu mai rănește.

Însă eu voi ține lecția despre Evanghelie:

În figura de stil numită oximoron, unui cuvânt i se aplică un epitet
ce pare a-l contrazice:

Duchamp a trecut pe aici... și a trimis vorba:

„Săracul, cum să se-nțeleagă ceva,

dacă se-ngână singur:

Prin pura claritatea a lucrurilor, voi exersa țișatul în fântână,

sau cum îi zic ăia „locul în care rahatul ajunge la elice.”

Vreau să știu cu cine vorbești întins pe podea...

Și altul cu alții: Ba nu, o scot... o scot, o scot chiar eu... să mori tu dacă nu.

La greutatea ei (care e în urcare sau josire) nu trebuie decât două mâini,

sau doar una, patru degete, trei, un deget...

Vorba aia fiecare cu morții lui, până se vâra unul...

Să știi că eu nu credeam să înveți „a muri vreodată” mai bine ca mine.

Na, ca să vezi că ești grea...

mai ești și udă....

Ce a mai merlit la tine?

Vene? Vene! Ve...di, VEDI!

Că avem prea mulți indivizi pentru a justifica

sinuciderea unora și nu a tuturor.

De aceea Dumnezeu trebuie să treacă pe aici ca un mecanism de selecție
cu S(î)fânt(ân)a Maria...

Bre, dacă vrei să zici ceva, mai bine învață a țipa:

În zadar ridici palma... gestul trece în orizont.

Și chiar dacă am accepta alternativa deschiderii

prin înlăturarea închieturilor,

nimeni nu mai vorbește prin semne: „Fuflă acolo... că doare!”

S-a stârnit un vârtej de fluturi și oasele au început să se apropie,

fiecare os la-nchietura ...

Și tu, ucenicul meu... Ce aduci? Neamului din neamul tău, unul mai întunecat decât
altul,

nu a cultivat decât doar întuneric, sub numele de cernoziom.

(Pauză de gândire)

Cerebrală în măsura în care

„Mă recomand: S`îngerită!”...

(Pauză de gândire)

NU, eu refuz să gândesc!

Lecția despre cubo-cerco-itate

„Lia, blonda Lie...

Noaptea de-o frânghie”.

Apoi, se ia cunoștință cu alternativa cumpănită
a plimbatului obligatoriu până la

(nu degeaba scriu derbedeii pe ziduri)
„Locul de lovit cu capul.”.
Apoi, se sterilizează cu aceeași „rulează-te, rulează-te roză!”.
De fiecare dată când se acordă șansa
de-a vorbi despre:
„Eu este altceva!”
Promit...
„Eu este altceva!”
Nu, nu...
„Eu este altceva!”
Și apoi, gol pe gol...
Tatăl nostru, care le ești în cercuri, adică le ești în cercuri \/
amărăților care desenează cercuri în nisip....
Nu! Știți ce...
Luați-l de aici.
Odată am fost la o înmormântare
la care puteai sau trebuia să prinzi buchetul.
Dar, în absența cuvintelor potrivite și-a omului potrivit,
Eu nu este,
nu este,
decât un Mână-Spartă, un făcător din mână.

TRIPTIC

1. Sf(IN)țire

Prin puterea investită în mine...
Mă lepăd de „Satană!”
ca un Hamlet năpădit de tați.
Dar tu rămâi sculptată în aer,
ca mortu-n păpușoi să nu mai pută.
Totuși rețin ideea cu paharul,
construind sufletul tău care
funcționează cu lemne.
Dar tu rămâi sculptată în aer,
că aici e pustietate...
Și aș vrea să treacă Dumnezeu pe aici.

• (IN)sepții

„Când vei găsi ceva
și nu vei avea hârtie să scrii,
scrie pe hainele tale”.
Ocrotită să fie...
Prezența ta

aici
cu trup înfundat cu cârpe.

Într-un astfel de trup,
mi-aș spori semnătura.
De aceea am chemat dilitanții morții
să rostească pe limba lor, într-o limbă străină:
More ecstático...
„Mă confunzi și...”
(Limba ta umană e stereotipică,
iar tipologiile indivizilor declarați pierduți – prea prompte,)
Rănilor cresc,
dar mie îmi plac fagii.

- (IN)Ghesuire

Suntem prea mulți care
vrem să murim la tine
în cap...
Ne aruncăm pe fereastra vagonului
din
cinci
în
cinci
minute...
Dar nimeni nu are voie să moară în procesul colectivizării –
un proces istoric, desigur,
ca și întinderea...
după somnifere.
Nu sunt decât un palavragiu:
întreaga mea aspirație
e să nu ajung
niciodată
să dorm
acasă.

Inimă pe inimă,
c(r)u-ce pe c(r)u-ce,
treabă pe treabă...
Cu mâna îndoită îmi bag piciorul
în „C” și o fac și cu mâna și cu piciorul celălalt...
Adevăratul efort, dimpotrivă, constă în a rămâne aici fără consoane în
a-hat...
Căci, a-ha-tul vostru e în mare căutare, născut

în pustiul din care nu trebuie să ieșim cur-ați.

Dar cuvântul nu implică nici o idee de fidelitate,
el este utilizat în sensul de „direcție”, neavând
decât o valoare topografică...

O sută douăzeci de zile ale Sadomei:

Această unire scurtă, dar vie a unui suflet (s)chinuit cu (s)chinul
mă somează, în cele din urmă, să spun cine sunt:

„încă nimic, încă nimic”...

Căci vene-rația de rutină nu îmi dă decât un picior
de lemn polinizat...

„Ce flori sunt astea?”

Cum ce?... Din alea „Vrem să rămânem și-n-guri”.

Ah, domnilor, ce m-aș apuca acum de rupt coloane
vertebrale,

încât să nu mai fie nevoie să faci săpături suplimentare

în jur,

ca să dai de...

Fa-fa-fa-țâ!

Să rupi piciorul de care te legi...

Stai, nu, lasă-mă să-mi tai urechea,

că era vorbă de un schelet de femeie agatârșă,

despre care se zice că ei, agatârșii, își cântau

legile: „Să nu furi, tra-la-la-la! Să nu ucizi, bis!

Din păduri, tra-la-la-la...să stârpești cele omizi.”

Bravo, bre, ai lucrat bine, ai căpătat un tic...

Cum te bate cineva pe umăr, ridici umerii:

Nu pot, nu știu, n-am văzut, nu e de competența mea...

Ai depus eforturi supra-omenești, na și tu

o inscripție pe peretele băii.

Non-existențialii

Doamne, doamne, ce găuri mari am în suflet...
Doar când unii își scot capul din propriile posterioare.
E slut și-n iad și-n paradis...
Ce facem mâine, măi băieți?
Cum ce? Ca de obicei:
Despre ea pot să spun doar că n-a existat cu toate
că o laud cu tot duhul meu d-ân piept...
Deocamdată, asta-i, cam atât...
Nu punem dinamită în sarmale și vinurile tari le bem
jonglând teribile probleme sociale... Că nimeni
nu venea să bocească: „De ce nu-s singur și nefericit?”
Dar în schimb veni, din ăia... în-geri:
– Ce ai făcut, bă, cu inima ta?
Ce ai făcut cu inima ta?
Ai dat-o la porci s-o mănânce,
ai dat-o ie-purilor s-o roadă,
ai dat-o la cârțițe să își sape în sângele tău tunele.
Ai sânge plin de cârțițe, bre, nu vezi că ai sângele plin de cârțițe?
Doamne al pustiiilor, ce-ți iese ciordine...
Dâm trup dă la tine,
dă-mi în piept o i-nimă(nui)
și în pumn o ba-bardă (dar în centru cu o lumină, desi carnea este tristă)...
Că, uite Riga se culcă pete Reghina, curviștină,
sub pocalul ce azvârlă coade-coade de lumină.
Asta, proștilor, este semn că veți da o luptă în vis.

Interviu cu Ionuț Caragea

Alexandru-Eusebiu Ciobanu

Ionuț Caragea (n. 12 aprilie 1975, Constanța, România) este un scriitor de limbă română și limbă franceză^[1]. Este considerat de mai mulți critici și oameni de litere unul dintre liderii generației de scriitori douămiști, unii critici considerându-l chiar liderul de necontestat al acestei generații^{[2][3][4][5][6][7][8][9]}. Totodată, este apreciat ca unul dintre cei mai atipici și originali scriitori de care dispune în prezent România^{[10][11][12][13][14]}. Este cunoscut și în Franța, unde i-au fost publicate mai multe cărți traduse sau scrise direct în franceză, devenind astfel membru al Societății Poeților Francezi și membru al Societății Poeților și Artiștilor din Franța^[15]. Academicianul Giovanni Dotoli, una dintre personalitățile marcante ale Francofoniei, analizând volumul de poeme “Mon amour abyssal”, consideră că Ionuț Caragea este un poet care onorează România și literatura europeană. ^[16] Ionuț Caragea a fost premiat de două ori de Societatea Poeților Francezi, cea mai veche și cea mai prestigioasă societate de poezie din Franța. „Mon amour abyssal” a fost distins cu premiul „François-Victor Hugo”, iar „J’habite la maison aux fenêtres fermées” a obținut premiul „Mompezat”.

sursa: Wikipedia

1. Alexandru-Eusebiu Ciobanu: în volumul de debut vă autodefiniți un „poet”; un „suflet mare” care „trăiește într-o inimă”. Cine este și cum este omul dinăuntru?

Ionuț Caragea: În primul rând, mulțumesc pentru întrebări și felicitări pentru rolul de promotor literar pe care ți l-ai asumat! Este rar să vezi tineri preocupați de literatură în această eră tehnologizată, iar revista Solitudinea aduce un plus de frumusețe spirituală și

speranță. Referitor la întrebare, primul pas al oricărui scriitor îl reprezintă comunicarea cu sinele, cu eul superior, cu sufletul. Spațiul intim, generator de idei, de sentimente ce se vor descătușate, este cel care ne ajută să dăm viață cuvintelor. Omul dinăuntru este pasărea care iese din colivie și zboară cu aripi de cuvinte, pe drumul transcendental al relaționării cu universul, cu divinitatea.

2. A.E.C.: Cum ați început să scrieți și care au fost primele visuri/ intenții?

I.C.: Primele poeme datează din perioada adolescenței. Atunci eram timid cu fetele și prindeam curaj numai cu ajutorul poeziilor. Cu adevărat am început să scriu în Canada, a doua mea patrie, din nevoia de a afla cine sunt și ce trebuie să fac cu viața mea. Voiam, totodată, să las ceva important în urmă, să simt că nu trăiesc degeaba pe Pământ. Simțeam, în adâncul meu, că am ceva important de spus, ceva care poate schimba lumea în bine. Probabil și fiindcă treceam printr-o perioadă grea și eram dezamăgit din multe puncte de vedere. Astfel mi-am luat soarta în mâini și am început să scormonesc în mine după cele mai bune răspunsuri. Visurile mele se rezumau și la persoana pe care o iubeam. Voiam să mă vadă altfel, așa cum nu mă cunoscuse niciodată. Dar pe măsura ce ea a dispărut din peisaj, visul meu a fost să mă ridic pe noi culmi, să ajung un nume important în lumea literară.

3. A.E.C.: Ce anume vă inspiră? Care sunt temele predominante în scrierile dumneavoastră?

I.C.: Inspirația este o stare care mă ia mereu prin surprindere. Nu știu de unde vine și cât va dura. Pot spune, totuși, că am fost inspirat în momentele de frământare sufletească, în momentele de suferință provocate de boli sau de absența ființelor iubite. Sau de șocul pe care mi l-a produs experiența emigrării. Deci, vorbim de o conjunctură favorabilă scrisului, chiar dacă, aparent, poate părea nefavorabilă omului. Dar am și reușit să-mi induc inspirația prin lectură, să intru în transa hipnotică a versurilor unor autori care erau pe aceeași lungime de undă cu mine, apoi să văd dincolo de cuvinte lor, să generez noi idei, să creez noi universuri. Temele vin din viață, viața noastră, a tuturor.

3. A.E.C.: Care sunt autorii de la care ați învățat cel mai mult?

I.C.: Nu am învățat poezie de la nimeni. Am scris așa cum am simțit eu, fără să mă gândesc la canoane. De fapt, nici nu aveam un bagaj consistent de lectură la început. Era un proces spontan, aproape inconștient, iar atunci când conștientizam că scriu, ori mă simțeam ca o unealtă a divinității, ori ca un zeu al cuvintelor. Ori eram dominat de cuvinte, ori le dominam eu pe ele. Când primul meu manuscris a ajuns pe mâna unui poet cu experiență (George Filip), au existat câteva mici corecții și propuneri de modificare, lucruri care țineau de regulile metricii (la versul clasic) sau de anumite combinații de cuvinte care puteau avea o altă fonetică. Sfaturi am primit și de la Adrian Erbiceanu, dânsul sugerându-mi să renunț la unele pasaje care erau mai redundante sau vulgare. L-am ascultat și bine am făcut...

4. A.E.C.: Cum v-ați schimbat stilul de a scrie după ce ați publicat prima carte?

I.C.: Nu m-am gândit niciodată să-mi schimb stilul, cred că s-a întâmplat de la sine. Am scris când în vers alb, când în vers clasic, când concentrat, când torențial, în funcție de starea în care mă aflu. Totuși, atent la reacțiile critice și începând să citesc și alți poeți, m-am confruntat cu felul lor de percepe poezia. Și mi-am dat seama că nu eram cu nimic mai prejos, din contră, mă simțeam ca într-o familie. Nu există poet care să mă complexeze, nu există vreun anumit gen de poezie care să mă determine să scriu altfel. Pot experimenta, de dragul jocului, dar nu sunt dependent de joc. Cred că vârsta și suferințele m-au făcut să mă schimb cel mai mult în scris. Am devenit mai răbdător, mai economic, mai intrinsec. Îmi dozez altfel energiile, interacționez altfel cu lucrurile din jur, privesc lumea cu alți ochi.

5. A.E.C.: Care este întrebarea pe care ați dori ca cineva să v-o adreseze? Ce ați răspunde? Există vreo întrebare la care nu ați vrea să răspundeți?

I.C.: Nu știu, sunt deschis la orice, atâta timp cât există decență și interes pentru lucruri care îi pot ajuta pe oameni. Aș spune mereu ceea ce cred și ce simt. Poate că ar fi mai ușor dacă oamenii ar citi cărțile mele, ar găsi răspunsuri la întrebări pe care nu și le-au pus încă...

6. A.E.C.: Din zecile de volume pe care le-ați publicat, ați putea alege unul „de suflet”?

I.C.: Nu. E ca și cum ai avea mai mulți copii, iar cineva te-ar întreba pe care îl iubești cel mai mult...

7. A.E.C.: Din punctul de vedere al unui critic literar, care considerați că este cea mai bună carte publicată de dumneavoastră?

I.C.: Nu sunt un critic de meserie, cu studii filologice. Reperele mele țin de atitudini proprii combinate cu lecturi masive. Nu folosesc șabloane tehnice cu obstinație (poate de aceea nu scriu sonete, fiindcă nu îmi place să mă conformez regulilor). Îmi place să ajung la esențe, prin judecata proprie, prin felul meu de a recepta, asimila și trăi poezia. Cea mai bună carte este un termen atât de rudimentar și atât de relativ... Tot ca un părinte mi-aș privi cărțile, dar aș putea spune că romanul meu S.F., „Discipolii zeilor de altădată”, este cartea cea mai complexă și imaginativă, iar romanul meu memorialistic, „Ascultă-ți gândul și împlinește-ți visele!”, este cartea cea mai spirituală, cu cele mai multe lecții de viață, dar și cu lecții despre ce a însemnat poezia pentru mine, cum am descoperit-o și cum m-am dedicat ei.

8. A.E.C.: Ce înseamnă poezia și, implicit, poetul în ziua de azi (în spațiul românesc și cel universal)?

I.C.: Poezia este și va rămâne mereu aceeași. Creare, facere... Toate-s vechi și nouă toate, ar spune Eminescu. Poetul? Slujitor al cuvântului sau zeu al lui, depinde de moment, de stare, de conștientizare. Adevărata poezie și adevărații poeți trec de granițele lingvistice și culturale... Totul este universalitate, fiindcă sentimentul este universal... Autohtone sunt doar interesele mărunte care denaturează poezia, care o tăvălesc în

mizerie, care o tratează ca pe un instrument al perversității, al denigrării sau al profitului imediat...

9. A.E.C.: Unde vă pot cititorii urmări activitatea?

I.C.: Cărțile mele pot fi găsite în librării, dar mai multe dintre ele pot fi citite și pe site-ul meu oficial, www.ionutcaragea.ro. Activez și pe rețelele sociale, mai ales pe Facebook, unde îmi postez, deseori, cele mai noi creații, înainte de a fi publicate pe hârtie. Mă voi baza pe gustul tău dacă dorești să selectezi ceva pentru revistă, indiferent de locul din care vei culege creațiile mele. Voi încheia, mulțumindu-ți pentru interes și dorindu-ți mult succes în activitățile literare!

Interviu consemnat de Alexandru-Eusebiu Ciobanu, Iuliana Pașca

10 februarie, 2020

Zborul cu ochii închiși pe aerul aripii lipsă

de boala scrisului
se îmbolnăvesc cei mai sensibili
și cei mai aroganți
care este unul și același lucru
privit prin ochiul celui ce vede tot
și înțelege tot

de boala scrisului
se îmbolnăvesc cei ce cred
dar care nu o spun
și cei ce se opun, chiar dacă și ei
acceptă curgerea cuvântului precum
lacrima și picătura de sânge

de boala scrisului nu te poți vindeca
prin beția cuvintelor celorlalți
ca să uiți cine ești
de unde vii și unde trebuie să mergi
și nici nu te poți lega de cuvânt
ca de-un pietroi
apoi să te arunci în amonteale inimii

de boala scrisului nu te poți vindeca
prin ecoul cuvântului
și nici prin tăcere, ținând pasărea
închisă în colivie
doar zborul cu ochii închiși

pe aerul aripilor lipsă
când aerul e sufletul tău, călătorind
între lumile cuvântului

Iubire cu erată

de mi-ar fi dat să cer, aş mai trăi o viaţă,
aceeaşi, dar văzută cu ochii de acum.
de ce? m-aţi întreba... v-aş spune, clar, în faţă:
aş vrea să-mi scriu finalul la ultimul volum.

finalul? ce vă miră, e unicul cuvânt
şi prima mea durere cu lacrimi pe obraz,
e mama mea de-a pururi şi tatăl meu cel sfânt,
e dulcea fericire şi cel mai greu necaz.

de mi-ar fi dat să cer, dar cine poate cere
ceva ce nu-i al lui şi nu a fost vreodată?
pe veci mă resemnez în neguri de tăcere,
volumul meu s-a scris: iubire cu erată.

Coloana infinită

acceptă-mi mângâierea, renunţă la-ntrebarea
ce te frământă-ntruna: noi ne vom potrivi?
acordă-mi doar o şansă şi vei simţi schimbarea:
o nouă aventură în fiecare zi.

nu vreau să-ţi fie teamă, nu vreau să mai fii tristă,
mai este loc de-un zâmbet, durerea a trecut,
priveşte înainte, speranţă mai există,
pot spune că idila abia a început.

promit, ne vom atinge şi vom clădi iubirea,
coloană infinită cu palmele pe cer,
şi vom culege stele, să le simţim zvâcnirea
când inimile noastre nu vor avea reper.

şi sper c-o să petrecem de-a pururi fericirea,
din şoapte şi săruturi mereu ea va-nflori,
şi-o să te mirui tandru şi-agale cu privirea,
scăldată-n curcubeie şi lacrimi albastrii.

Misterele Bucureștiului vechi. Ultimul colț al Rusiei Imperiale în capitala României

de Florin Dobrescu

Bucureștiul interbelic constituia un creuzet în care diverse etnii își interferau viața și influențele culturale. Puțini mai știu astăzi că, între cele două războaie mondiale, în capitala României a existat o numeroasă comunitate rusă.

Refugiați din calea tăvălugului boșevic, pentru a scăpa de masacrele CEKA ori de deportarea în Siberia, aceștia făceau parte din categoriile vizate de represiunea comunistă: nobili și foști demnitari, industriași, latifundieri sau negustori de rând, politicieni ori simpli muncitori care făcuseră un simplu gest public de opoziție față de regimul instaurat prin teroare și care ștergea de pe fața pământului tot ceea ce amintea de orânduirea dinaintea sa.

Prezența lor în București era privită de români deopotrivă cu simpatie și compasiune. Aceștia însă nu aveau cu ce să îi ajute pe nefericiții refugiați, mai mult decât să le dea posibilitatea de a trăi în tihnă și de a-și câștiga o pâine amară.

În 1933, revista Realitatea Ilustrată publica un articol despre ultimul colț al Imperiului Țarist care se încăpățâna să mai existe, la 15 ani după venirea la putere a comuniștilor și masacrarea întregii familii imperiale. Unde? Chiar la București.

Ultimul petic din Imperiul Rus dăinuia la București

“Din împărăția lui Nicolae al II-lea, stăpânitorul a o sută șaizeci de milioane de suflete – împărăție care se desfășura pe două continente, legând țărmurile apusene ale Oceanului Pacific, cu cele răsăritene ale Oceanului Atlantic – din țara uriașă unde se vedea apunând soarele la un capăt, pe când se iviau zorile la celălalt, capăt – din miile de kilometri pătrați de odinioară n’a mai rămas azi decât un petec de pământ cât bătătura modestă a unei gospodării de sătean: o ogradă mică, în Calea Victoriei nr. 27 din București care conform dreptului internațional trebuie considerată teritoriu rusesc.” Este vorba de Legația Imperială Rusă, care continua să funcționeze în București.

În acea clădire cu aer baroc, de pe care tencuielile începeau să se desprindă, locuia ambasadorul Rusiei imperiale, Koziel Poklewsky. Diplomatul continua să reprezinte, în capitala României, un stat practic dispărut. *“El n-a fost revocat de nimeni, din Petersburg, n-a fost rechemat, n-a fost înlocuit! El stă mereu la postul său, pe baza unui*

ucăz împărătesc, ca o sentinelă inimoasă, căreia i s-ar fi încredințat un consemn”, nota reporterul Realității Ilustrate.

Probabil că îngăduința autorităților statului român față de reprezentantul defunctului imperiu se datora și relațiilor de rudenie dintre Regina Maria și țarul asasinat de bolșevici. Cert este că această bizarerie continua să existe, iar ultima palmă de pământ a Rusiei imperiale rezista în mijlocul Bucureștiului.

Pajura imperială, legată cu sârmă

*Stema rusească, legată cu sârme pentru a nu
doborâtă de vânt.*

Koziell Poklewsky era asaltat de supuși ai țarului veniți din gubernii îndepărtate ale imperiului, care îi cereau sprijinul. Ei aduseseră vestea înlăturării Țarului și ororilor din noua „patrie a sovietelor”. Ambasadorul însă rămăsese implacabil, invocând același motiv. De la Petersburg nu venise nici o înștiințare oficială. Dar nici lefurile personalului legației, consulatului sau catedralei ruse din București nu mai soseau. “*Livrelele lacheilor, ce serviseră altădată la strălucitele recepții de la legație s-au rupt de mult... S-a zdrențuit o bilă, s-a desfăcut un scaun... a început să se dărâme un zid... Nu sunt bani ca să se repare toate acestea... Și totul continuă să se strice...*” Inevitabilul se produsese într-un târziu: ambasadorul fusese nevoit să păstreze doar patru funcționari din personalului legației, simplificând pomposul ceremonial.

Întregul imobil era afectat de lipsa celei mai elementare renovări. Chiar simbolul puterii autocrate a marelui imperiu rus, pajura bicefală, era la un pas de prăbușire de pe poarta somptuoasă a legației.

“Ivan se scărpină după ceafă, se uită îngrijorat la pajura de fier ruginită, care abea se susținea în echilibru pe un picior și scoase un oftat... Apoi se duse în pivniță, unde erau fel de fel de hodoaroage vechi. Acolo găsi un capăt de sârmă groasă de telefon. Se sui sus și legă pajura de gât; apoi o înțepeni, cât mai bine, de un ornament al porții. „Așa!” oftă el ușurat. „Acum cel puțin nu o va da jos vântul...” Cine trece pe Calea Victoriei, poate să vadă trista pajură imperialistă legată cu sârmă de către credinciosul Ivan.”

Ambasadorul unei țări inexistente, partener de vânătoare cu Carol al II-lea

Ambasadorul Rusiei Țariste (marcat cu X), alături de Carol al II-lea, la o vânătoare regală
“Deși pare ciudat, totuși d. Poklewsky Koziell, în calitate de ambasador, continuă să facă parte din corpul diplomatic, un deceniu și jumătate după împușcarea Țarului și a întregii sale familii (...). N-a mai rămas nici cenușa din cadavrele măcelărite (...). Dar dl Poklewsky Koziell reprezentantul țarului Nicolae al II-lea continuă să fie pus totuși pe lista șefilor de misiuni diplomatice din Capitala României, în anul 1933, fiind invitat la vânătorile regale, unde e fotografiat în rând cu regele Carol al II-lea, Voievodul Mihai și diferite alte persoane oficiale.”

Cu toate acestea, pe lista miniștrilor plenipotențieri din Bucureștiul aceluia an, Koziell Poklewsky figura doar cu numele, în dreptul rubricii țării reprezentate rămânând un spațiu gol.

În ciuda interesului arătat de presa românească din epocă, ambasadorul Rusiei evita întâlnirile cu jurnaliștii care doreau să-l intervieveze, preferând să ducă o viață retrasă.

Biserica rusă din București

În centrul Capitalei, nu departe de Universitate, pe strada Ion Ghica, se găsește astăzi o biserică servind drept Paraclis Universitar, utilizată în special de Asociația Studenților Creștini Ortodocși din România. În perioada interbelică, aceasta era biserica întregii comunități a rușilor din București. Atmosfera acestei biserici este redată în paginile Realității Ilustrate: *“În București există actualmente o colonie rusă, mai numeroasă ca ori când. Se găsesc aci oameni, cari odinioară au ocupat cele mai înalte situații sub vechiul regim: foști generali, foști guvernatori, foști mari industriași, financieri, mari bogătași, profesori, apoi membri ai familiilor nobile, care în alte vremuri dadeau strălucire vieții din Petersburg, Moscova, etc.. Toți aceștia, cei mai mulți neavând nici o meserie, pe care s-o poată folosi, sunt în cea mai penibilă situație... După ce și-au vândut, pe rând, brățările, inelele, ceasurile de aur, o blană, un palton, un costum de*

haine... nici nu se știe bine din ce mai trăesc... Totuși îi vezi venind în fiecare Duminică la catedrala rusă din str. Bursei (așa se numea atunci actuala stradă Ion Ghica – n.red.). Unii dintre refugiații ruși s-au adaptat în cursul anilor – vieții bucureștene și au început să mai câștige... Unii cânlă prin localuri publice, din gură sau utilizând diferite instrumente muzicale; alții s-au făcut profesori de dans, de limbi străine... Cei cari câștigă depun, de fiecare dată, cate ceva în cutia bisericii de la ușă, pe care stă scris: Na țercov – Pentru biserică.”

Pătrunzând în catedrala rusă de pe strada Bursei, pătrundeai în comunitatea acelor dezrădăcinați, cărora li se părea că-și regăsesc patria pierdută sub bolțile lăcașului cu turnuri aurite, construit după tradiția vechilor soboare și catedrale din regiunea Volgăi. Dezastrul din viața acestor oameni se reflecta în diferența dintre statutul avut în Rusia și ceea ce deveniseră în exil.

Este edificator exemplul fostului guvernator Nabocov de la Mitava, lângă Riga, ajuns un om modest care cânta în corul bisericii. Preotul Kanewski Ignat, de asemenea refugiat, fugise din gubernia Poltava în anul 1920. O mare parte a combatanților din armata lui Wrangel, care luptase împotriva bolșevicilor, refugiați în 1921 la Istanbul, veniseră în România. Biserica Rusă din centrul Bucureștiului era locul în care se revedeau cu ocazia sărbătorilor ortodoxe. Căpitanul Atbrainov, absolvent al școlii militare din Sankt Petersburg , ajunsese vânzător de lumânări la pangarul bisericii.

Biblioteca rușilor din București

Comunitatea rusă poseda și o bogată bibliotecă în incinta consulatului rusesc. Vegheată de impozantul portret al țarului Nicolae al II-lea și de o icoană a Maicii Domnului, uriașa colecție de carte rusă era de fapt biblioteca particulară a unui anume Balatov, fost guvernator la Perm, care locuia acum la București, punându-și biblioteca la dispoziția comunității ruse. Cărțile se împrumutau în schimbul unei taxe, la acree se mai adăugau și cotizațiile lunare ale unora.

Misterul banilor Legației Ruse. Găini și ouă la Consulat

Se spunea în Bucureștiul interbelic că funcționarii legației mureau de foame și că trăiau din vânzarea, pe rând, a valorilor mobile ale instituției. Într-adevăr, aspectul interior și exterior al clădirii din Calea Victoriei era deplorabil. O paragină generală caracteriza tencuiala, mobila și tot ce se găsea înăuntru.

Și totuși, legația și consulatul continuau să funcționeze, ceea ce arăta că dispuneau de anumite fonduri. Mai mult, acordau unele ajutoare refugiaților ruși, care se înmulțiseră în București.

Misterul provenienței acestor bani suscitase curiozitatea bucureștenilor. De aceea, reporterul Realității Ilustrate a întreprins atunci o anchetă, în urma căreia aflase că Legația Rusă poseda totuși în București mai multe imobile. Acestea fuseseră donate în trecut de diferite persoane. Situate în zone centrale, pe str. Lipscani sau în Calea Rahovei, ele aduceau beneficii bănești considerabile. Cinci prăvălii situate în Calea Victoriei aduceau o chirie de peste un milion de lei pe an. De asemenea, legația mai avea o moșie, de pe urma căreia se vindeau la consulat ouă, păsări de curte și alte produse agro-alimentare.

Cu toate acestea, ambasadorul considera că situația dezastruoasă a refugiaților ruși care mureau de foame la București era prioritară. El prefera ca destinația celei mai mari părți a banilor să fie familiile refugiaților, în detrimentul luxului legației sau bunăstării lui.

Legația Rusă, înlocuită de ambasada URSS

România rupsesse orice relații cu Uniunea Sovietică, succesoarea defunctului Imperiu Rus după acapararea puterii de către comuniști, în 1917. Teroarea dezlănțuită de aceștia, asasinarea familiei imperiale, confiscarea tezaurului Regatului României adăpostit la Sankt Petersburg în perioada războiului și pretențiile sovietice față de Basarabia realipită României, determinaseră un îngheț total în relațiile dintre cele două țări.

De altfel, Uniunea Sovietică se constituise într-o permanentă sursă de destabilizare și spionaj pentru România. Conform tezei leniniste a exportului de revoluție bolșevică, frontiera de pe Nistru devenise o zonă de penetrare a agenților Kominternului în țara noastră. De acolo veneau organizatorii grevelor și agitațiilor de stradă, Goldstein și ceilalți atentatori care aruncaseră în aer Senatul, conducătorii rebeliunii de la Tatar-Bunar.

Și totuși, în 1934, ca urmare a influenței nefaste în politica externă a lui Nicolae Titulescu, adeptul unei bizare strategii de cooperare cu Uniunea Sovietică, România încheie relații bilaterale cu primul stat comunist din istorie.

Imobilul Legației Ruse avea să fie evacuat, pentru a adăposti ambasada URSS. În ultimul moment, ambasadorul fostei Rusii Imperiale salva pajura bicefală de pe frontonul clădirii, precum și portretele Țarului Nicolae și ale Țarinei, dăruindu-le Reginei Maria, rudă apropiată a celor doi.

O lacrimă de înger

Anton Constantin

1

PACEA INIMII

„De copacul tăcerii atârână
fructul său, pacea.”

(Arthur SCHOPENHAUER)

Noi ne rugăm spre propriul ideal
Cauterizând răni și suferinți
Bătrâni în vise an după an...
Iertarea arde-n ochi fierbinți!
Noi ne rugăm în a inimii pace
În rezervația de șoapte a iubirii când
Lumina din sfeșnice tace...
Iertarea-n suflet se surpă lăcrimând!
Noi ne rugăm astăzi pentru copii
În răni ascunse și în poezii,
Ne rugăm înflorind mereu
Iertarea întru Bunul Dumnezeu!

Noi ne rugăm în genunchi până
Intrăm veci de veci toți în țărână,
Ne rugăm pentru ceruri și sfinți
Iertarea fie-ne rugă pentru părinți!
(din Constantin ANTON –
”Trilogia IZVOARE DE IUBIRE.
Vol.I : Bucuria de A dăruir”,
Colecția „Ideal și Comunitate” – nr.7,
Editura StudIS, IAȘI, 2019)

2

ÎNFRAGMENTARE, VI

Nopti surpate
Fără de contur
Păsări captive toate
În zborul orb nesigur...

De jur împrejur
 Aceeași singurătate
 Nebun de alb înjur
 Șah mat la moarte!
 Sufletul plânge
 Într-o atingere asasină;
 Teama de sânge
 Soarbe miez de lumină...
 Pustiul picură
 Necruțător și rece;
 Nu-mi doresc ură...
 Viața peste mine trece!
 (din Constantin ANTON –
 „anton_esențe, vol.VI”,
 colecția Ideal și culoare, nr.6,
 Editura PIM, Iași, 2020)

3

STAREA și DESTINUL, VIII

Nu cred
 În vastități pierdute;
 Orice verb
 E posibil să lupte!
 Nu cred
 În stări absolute
 Părți din întreg
 De fisuri întreținute
 Nu cred
 În săbii ce ard sub scut
 În cei ce-ntreb
 De ce prezentul e pierdut!
 Nu cred
 În dorul dorului durut
 Și nu am să înțeleg
 De ce poeții CRED în ABSOLUT?!
 (din Constantin ANTON –
 „anton_esențe, vol.VI”,
 colecția Ideal și culoare, nr.6,
 Editura PIM, Iași, 2020)

4

O LACRIMĂ de ÎNGER

- O lacrimă de înger curge în fiecare suflet de floare!
- Sufletul e cea mai ascunsă avere a omului!
- Dublă generozitate: noi și Dumnezeu!
- Pune o lacrimă în inima unui înger; când toți te vor trăda, el te va mângâia!
- Sărută o lacrimă de înger și vei fi vindecat de toate rănila sufletului!
- O lacrimă de înger e mai mult decât un edificiu spiritual, sinergetic!

PERSUASIUNEA LACRIMII

- O lacrimă încordează destinul mai mult decât o mie de săgeți?!
- În fiecare lacrimă arde miezul de rugă al unui suflet!
- O lacrimă se compune din trufii distruse și din dorințe neîmplinite!
- Într-o lacrimă există un deșert de certitudini, dar și o oază de speranță!
- O lacrimă care vindecă un suflet, o suferință ascunsă poate fi cea mai frumoasă bogăție, cea mai scumpă avere posibilă pentru noi!
- În fiecare lacrimă se aud zbuciumul sufletului, temerile ființei!

SUMA CLIPELOR PIERDUTE

- Ne înnobilăm cu suma clipelor pierdute, uitând că esența vieții suntem doar noi întru

simplitate și firesc !

- În suma clipelor pierdute toate rănilile noastre poartă mângâieri de taină și de firesc!
- Viața e condamnată la stări posibile, martire, greu de evitat!
- Truda zilelor ce vin e mai grea decât robia unui efemer fără de vindecare, a unei așteptări false, temerare!
- Neputința e presurată pe stări derizorii, în suflete ce se frâng între petale de efemer și spinii iluziei!

TEMERI de PRISOS

- Pre multe temeri sunt de prisos; rațiunea are dreptul la ideal și abstract!
- De taină și mărturisirile sunt de prisos!
- La cina mea de taină toate tăcerile sunt de prisos; îngerii care mă înconjoară mă vindecă de trufie și de frumos; voi fi cel pentru care rănilile Iscariotului vor sângea a glorie, a temere, a falsă speranță!
- Sărutul unui trădător doare mai tare decât o sabie care sfâșie rană cu rană până ce și mărturisirile devin de prisos; fericită e candela ce plânge?!

CĂRĂUȘUL DORINTELOR

- Fii căraușul propriilor dorințe; ceilalți, le vor sfârâma din intrigă sau din nerațiune!
- În nostalgia zeilor orice taină are dor de lumină, de împlinire!
- Cuvântul cioplește în suflet mai mult decât tăcerea!
- Într-o iubire pierdută cea mai sinceră lacrimă nu o vezi niciodată!
- Despărțirile... în zadar mai iubesc trecutul!
- În luxul clipelor ce mor cea mai dulce dorință înnobilează prea frumosul din noi, sufletul bogat în rugă și în înțelepciunea Spiritului!

PRISMA ILUZIILOR

- Să nu vezi totul doar prin prisma propriilor iluzii!
- Iluziile sunt jertfe întru vremelnicii!
- La capăt de labirint iluziile înfloresc continuu!
- În iluzii trădăm țipătul ființei captive în fluide oglinzi!
- Ghearele însângerate care sfâșie prada din oglinzi fluide e o iluzie?!
- În clepsidre opace îngerii se surpă!
- Nicio aripă nu se înalță dincolo de senzația de zbor a speranțelor pierdute în diafragma oarbă a iluziilor, slujind visului fals, opac!

TĂCERI DECRIPTATE

- Tăcerile pot fi decriptate de orice fals conținut!
- În țipătul prăzii tăcerea se sfâșie continuu!
- Drumurile concentrice duc spre același înșelător abis!
- Vinovăția are proiecții asasine?!
- În nemărginirile clipei tăceri decriptate descresc continuu!
- Absența are darul propriilor mărturisiri; lacrima înflorind...
- Tăcerea e un imperiu care se propagă dominând surâsul și spaima

VERDICTE AMÂNATE, I

- În numele iubirii presupuse miezul sufletul tinde a fi orb și laș; verdicte amânate între iluzie și vină, șoptirile invadând realul!
- Întru rostirea stelelor ce cad nu mai e nevoie decât de o tristețe: lacrima are verdicte amânate!
- Așteptarea surpă dorul și speranța!
- Peste șoptirea viselor în floare, sărutul ca o vindecare întru frumos și lumină divină, plutire de petale de îngeri întru Sf.Cuvânt!
- Pui pietrificați de ger în cuiburi goale; sufletul mamei mereu torturat
- Inima e sigilată uneori de pedepse!

VERDICTE AMÂNATE, II

- Pasivitatea destinului: nu mai contează cine pe cine iubește; mila călăului se ascunde într-o ultimă lacrimă: dorul de viață!
- Poți iubi trădarea care apasă lama cuțitului ce va înflori în răni cuprinzătoare, dar nu te poți ruga pentru cel care îți pune între lacrimile tale o ultimă lacrima a sa!
- Mai trufașă decât destinul e lacrima care tulbură limita ființei!
- Prezentul e supus Spiritului și Stării de lumină în care noi, ereticii clipei trăite abandonăm părți din real, încuviințând trufia!

VERDICTE AMÂNATE, III

- Într-un eu difuz spiritul e confuz?!
- Mi-s degetele arse de nescrise pagini; suferința oxigenează focul creației; ating poezia din îngeri; simt zboruri în surpări cotidiene!
- Dacă văd dincolo de lacrimi atunci cred că tăcerea mi-e rugă!
- Depun mărturie pentru sufletul meu ezitând între a pleca și a rămâne singur în trufia celui învins, însângerat în clipe ultime!
- Sunt pregătit să îndur veșnicia numai prin Spirit și Sf.Cuvânt!

VERDICTE AMÂNATE, IV

- Nu mai am curajul să mă apropiu de mine; cu teama altor începuturi am senzația sfârșitului triumfal între lacrimă, trădare și gând amar!
- Într-o șoptire de-o lacrimă visul înflorind iubirea și firescul vieții!
- Numai inima în rugă poate vindeca rănilor unei singurătăți ultime în care iluziile sfâșie mereu
- Durerea care nu macină ființa e falsă, fără de esență și de contur!
- Îndurerat și trist e cel care este condamnat la viață, dar sfâșiat de verdicte amânate; sufletul său se surpă în abisuri concentrice!

FLĂCĂRI VIOLETE, I

- Nevăzutul se topește în flăcări violete decriptând realul de fals, de stări și sinergii neconcludente!
- Într-o flăcărie totul se preschimbă ... în preacurând!
- Sub aripi de dor speranța simte adierea vie a lacrimilor!

- În iubire, carnea e mângâiată cu poezia viselor înflorite!
- Așteptarea e dorul care împietrește în rugă!
- Darul oricărei vieți e doar Iubirea!
- Lacrimile înfloresc miez de destin..

FLĂCĂRI VIOLETE, II

- Se clatină înaltul ezitant în doruri ascunse; flăcări violete redau esența nevoi noastre de Divinitate!
- Înger coborând printre șoapte; flăcările speranței sporesc continuu
- Iubind lumina din sufletul curățit de păcate ruga arde în rănilor pline de doruri și de singurătate!
- Umbra e sigilată de triumful absenței!
- Fericiți sunt cei a căror speranțe sunt înconjugate de speranțele celorlalți!
- Orice lacrimă arde a singurătate...

(din Constantin ANTON –
„anton_esențe, vol.VII”,
colecția Ideal și culoare, nr.7,
Editura PIM, Iași, 2020)

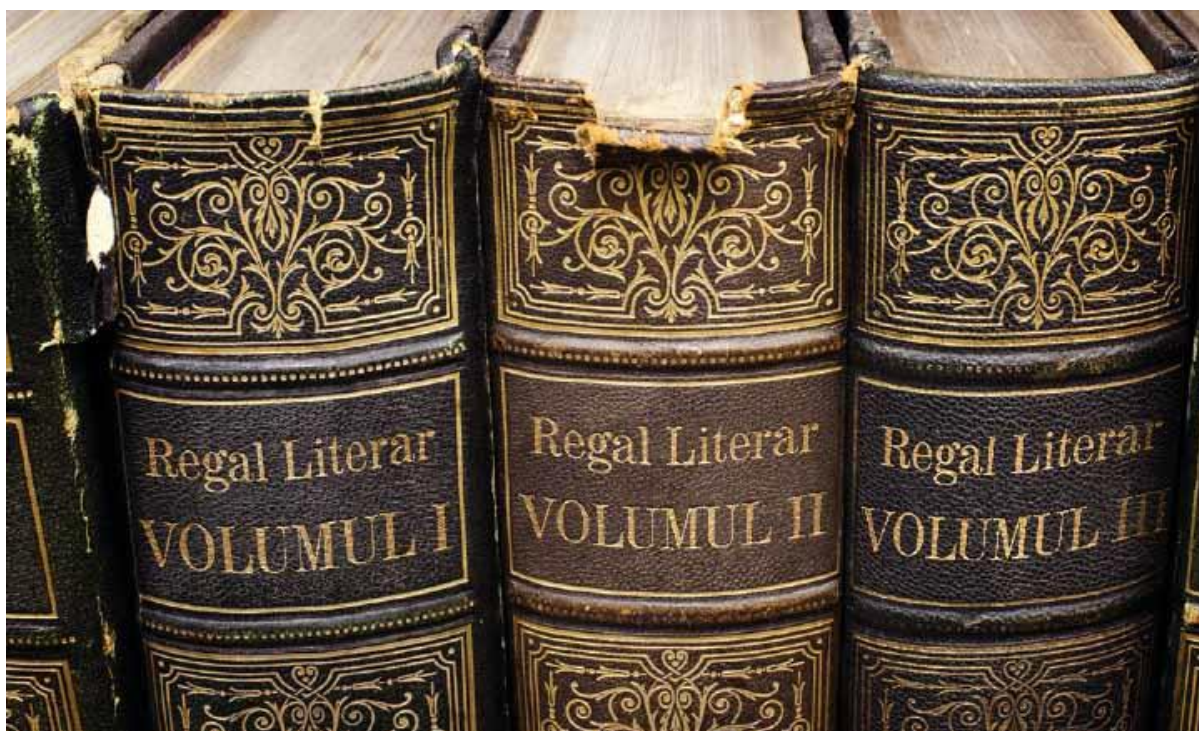
5

MIEZ de SUFLET

- Iubește certitudinea, dar fiecare miez de speranță are posibilitatea de a înălța Ființa!
- Nu abandona lupta cât timp niciun zbor nu e pierdut!
- Cel mai frumos sentiment patriotic e să săruți lacrima Mamei ce cade pe sfânt mormântul Tatei!
- În fiecare miez de suflet există scindări multiple!
- Zborul e tănuit de înălțimi!
- Sufletul are nevoie de miezul rațiunii și al iubirii pentru semeni!

(din Constantin ANTON – „anton_esențe, vol.VII”, colecția Ideal și culoare, nr.7, Editura PIM, Iași, 2020)

Claudiu Dumitrache-Costești

În aceste vremuri marcate de conflicte subtile și amenințări în tot ceea ce poate defini educația, pierderea culturii, pierderea identității și a tradițiilor, cădem de acord, cei care am promis că vom apăra istoria și adevărul în esență – că este nevoie de o revitalizare în plan cultural și uman. Poate aceia dintre noi care, anacronic, ne-am fi lăsat trupul drept martiraj pentru o cauză asemănătoare cu cea pentru care s-au înălțat brâncovenii, ne-am zis că ar trebui să aducem în fața iubitorilor de cultură, istorie și literatură – antologii pe care să le păstrăm, spre neuitare, împreună cu autorii acestora și creațiile lor.

Proiectul *Regal Literar* reprezintă cele mai noi curente de gândire și creație pe care autorii români le abordează, indiferent de vârstă. Dorim să promovăm antologiile *Regal Literar* publicului român a cărui fundație este construită din valorile ce vor triumfa etern: dragostea, arta, adevărul și bunătatea necondiționată. Așa cum *axis mundi* face legătura între lumea creată și lumea necreată, la fel arta face legătura între noi toți, oameni ce trăim pe Pământ și ne dăruim cu trupul, cu sufletul, și cu toată rațiunea ce o dobândim pentru noi și pentru ceilalți.

Indiferent unde se află Cerul, centrul lumilor, *Agartha* sau raiul promis, tot ceea ce avem și toată bucuria noastră stă și se concretizează în arta și dragostea pe care le împărtășim aici, pe Pământ. Și acestea sunt incontestabile daruri ale divinului sau poate chiar parte din el, neputând nimeni, niciodată, să considere dragostea sau arta ca fiind simțiri, acte sau manifestări păcătoase. Ne putem uni și putem întinde o mână spre a-i ajuta și pe cei ce nu pot înțelege, simți și vibra când sunt în centrul unui profund manifest și proces artistic, fie muzical, teatral, literar sau de altă natură. Să începem să le arătăm și celor neputincioși, trimiși pe drumuri ale pustietății că viața este o explozie de stări, emoții și vibrații coordonate de artă și de dragoste. Cu toată încrederea, sperăm ca acest proiect să vă aducă procesul de *catharsis* de care aveți nevoie în urma ultimelor învățături, înțelegeri, credințe și speranțe.

Citându-l pe istoricul artei, esteticianul și scriitorul Andrei Pleșu – *Prostia e o poartă de intrare în lumea răului*, reacția noastră la această afirmație rămânând o putere sau o opțiune individuală care ne responsabilizează destinal, noi încercăm să contribuim la a diminua cât mai mult acest risc. Concluzionând în mod realist, eruditul și istoricul Președinte al Academiei Române – academicianul Ioan-Aurel Pop, ne este alături, în funcția de Director de Onoare al proiectului și al revistei noastre.

Si pentru că, momentan, nu există suficiente resurse umane și poate nici prea multe mijloace (în ciuda nivelului tehnologic înalt la care am ajuns) prin care noi putem ajunge la autorii români de care avem nevoie în manifestarea și împlinirea scopului acestui proiect, dorim să îi invităm în această comunitate dezvoltată de noi, pe scriitorii cu verb, pe scriitorii de poezie, proză, eseu și critică literară, care cred că au un loc aici.

- Acest text folosește reproduceri din prefața autorului pentru proiectul Regal Literar.

Tic tac

Cristina Cobilaș

Uite ceasul pe perete, tic tac
Se scurg momente și clipe
O secundă a trecut, dar câte puteam să spun și să fac
Câte decizii puteam să le analizez trecându le prin site

Uite timpul care o ia la goană
Vai, m am epuizat să tot alerg
Zgârie sufletul săgețile și începe mai mult să doară,
Uneori sunt dezechilibrată, nu știu unde să merg.

Secunde, minute apoi ore își iau zborul
Poate ar fi bine să putem călători în timp
Să reteăim unele momnte, dar să nu schimbăm conținutul, finalul și viitorul
Deoarece numai așa învățăm, filtrăm și analizăm ce e bine, ce rău și ce i dorul.

Adriana Marfă Saturnin- Franța

1

Oracolul copilariei

Când eram mică,
scriam cu o bucată de cărămidă
pe asfaltul fierbinte ce-mi ardea tălpile goale.
Aveam picioarele mult prea nervoase
pentru ca o pereche de sandale
să le suporte mai mult de câteva minute.
Si uite așa, mai târziu am început să scriu
cu un creion ros pe trei sferturi între dinți
pe foile unui caiet la fel de obosit ca și el.
Caietul era răbdător și-mi primea lacrimile
cu bunăvoință și înțelegere.
Am conviețuit într-o complicitate de nedescris;
eu îi povesteam amintirile și durerile mele,
iar el înregistra în tăcere cuvintele.
Până în ziua în care mama m-a condamnat
pentru tentativă de alunecare
deasupra gândurilor
și mi-a confiscat caietul
aruncându-l în brațele ademenitoare
ale focului din soba casei.

Cum lacrimile erau deja uscate,
au început să trosnească
cu un suspin prelung și dezolant.
Caietul acela deținea
o tonă de cuvinte pe jumătate spuse
și jumătăți de cuvinte care ascundeau
o copilărie pe jumătate trăită,
o copilărie cu vise pierdute.

2

Și dacă ...!

Speranța s-a ascuns în pliul unui nor
Și uite' așa, îmi mai ridic eu fruntea sus!
Și-mi odihnesc poveștile grele de dor
Pe puful moale și calduț al unui cumulus.
Cu un zâmbet insipid și-aproape demodat
Înaintează timid, vâslind cu brate dezgolate
Către ceva ce-mi pare tare înglodat...
Voi încerca s-ajung, de timpul îmi permite!
Și dacă potecile pe care calc sunt moarte,
Iar piatra de sub picior nu-mi mai vorbește,
Îmi va rămâne amintirea ce vine de departe,
Precum o tresărire, când visul mă trezește.
Și dacă timpul nu mai are măsură,
Vrând să-mi încetinească fuga spre infinit,
Atunci rămân imuabilă, precum o pictură
Unde culorile-i prea coapte, sau veștejit.

3

Cu capul în nori

Mama îmi spunea mereu că am capul în nori,
iar eu, făceam pe-a surda pândind ziua pe fereastră.
Acum știu cum este să ai capul în nori,
știu cum arată privirea mea golită de tine!
Ca o stâncă scobită, înconjurată de lacrimi,
Un lac care seacă în fiecare zi câte puțin
de pe maluri către mijlocul sufletului.

4

Mă trezesc, m-am trezit!

Mă trezesc la sunetul unei lopeți care scarpină zăpada.
Mă trezesc la sunetul clopoțelilor care trezesc ferestrele din somn.
Mă trezesc la sunetul mașinilor care alunecă pe oglinda lucioasă a străzilor.

Mă trezesc la sunetul camioanelor care transportă hârtie
pentru poezii pe care nu le-am scris încă.
M-am trezit la sunetul amintirilor care zdrobesc tăcerea.
M-am trezit la zgomotul gândului meu.
Dimineața cafeaua mă așteaptă,
Telefonul mă așteaptă, oglinda mă așteaptă,
Dragostea mă așteaptă, viața mă așteaptă.
Apartamentul mă dă afară...
Mă trezesc la sunetul pământului,
La sunetul vocii tale care vine de jos, din amnezia mea.
M-am trezit la sunetul vocii mele suspinat
Pronunțând numele tău în perna murdară de zori.
Mă trezesc în depărtare, mă trezesc în apropiere,
Ma trezesc la Iași, în lumina absenței tale.
Mă trezesc la sunetul unei lopeți care zgârie zăpada
Și din nou, o iau de la capăt!

5

Golul din mine

Privesc în gol...
golul din mine, golul de sub mine
ce se adâncește pe zi ce trece,
devorând hulpav și ultimul sentiment uman
de care mă mai agăț încă!
Pământul arid din-lăuntrul meu
cere cu disperare să bea;
Mi-e tare sete !
În mine plouă cu acizi ,
iar privirea-mi stinsă, în care nu se mai citește
nici pasiune, nici dorință,
mă izbește de ironia sorții
finisată cu mare grijă
de rautatea fără limite a lumii.
Ca să nu sufăr prea mult ,
am păstrat ca remediu,
o infuzie din zâmbete și gânduri alese
care acum îmi aparțin doar mie!

6

Cât pot, scriu!

Subliniez...tot ceea ce simt în suflet,
Desenez pe pânză tot ceea ce visez,
Expun bucuriile, tristețea, furia mea;
O manieră de a pune pe fugă vechii demoni.
Caligrafiez...transform cuvintele în tuș negru,
Lăsând degetelor dreptul să mângâie
Emoțiile sufletului supra-încărcat.
Dau de lucru unei pene să se certe cu cheful meu
Și să decodeze în interioriul meu cel mai profund,
Țipetele unei expresii literare.
Așa voi scrie până la ultima suflare...
Până ce degetele vor mai avea o apăsare,
Căci asta este lumea mea, drumul meu spre cer
Și spada cu care să lupt până ce-o să pier.
Dacă lacrimile mele vor putea să se adune într-un loc,
Ar fi devenit oceanul în care m-aș fi înecat,
Așa că, le înșir pe o pânză țesută cu greu,
Până ce singurătatea va deveni o armă contra uitării.

7

Astazi, am decis!

Astăzi mi-am dat timp de gândire
S-analizez trecut și viitor
Să înțeleg de ce nu mi-e deloc ușor
Când vine vorba de iubire!
Nu am răbdare să-mi dau timp
Și nici să rătăcesc în văzul lumii.
Cu un picior frământ aluatul humii
Cu celălalt pășesc în contratimp.
Astăzi mă simt atât de fericită!
Chiar dacă cerul este gri-sihastru,
Eu simt că pot să-l fac albastru
Căci vreau să fiu din nou iubită.

De Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril au răsărit florile românismului la Vlădiceni, Iași: copii îmbrăcați în haine naționale dăruite de Calea Neamului, filiala Iași.

După Sfânta Liturghie oficiată de vrednicul Părinte Achirei Victor, care a avut la final un cuvânt plin de tâlc și înțelepciune având ca punct central tulburătoarea expresie „*Realitatea este ceea ce vedeți, iar Adevărul este acesta!*” în biserica au răsunat din glasurile copiilor cântece patriotice și frumoase pricesne. Filiala Calea Neamului Iași și-a îndeplinit pe deplin misiunea, mai ales că tot astăzi, nucleul filialei, Codreanu Mihai Adrian, Dan Bors, Corneliu Ciucanu și Constantin Hutupasu a organizat și un Parastas pentru Părintele Nicolae Grebenea, Mărturisitor al temnițelor comuniste, care-și duce somnul de veci în Cimitirul Eternitatea. Am avut onoarea că după slujba Parastasului să vorbească din partea Asociației Calea Neamului despre jertfa părintelui Grebenea, profesorul Corneliu Ciucanu, unul dintre puținii istorici adevărați din această țară, o adevărată enciclopedie a perioadei interbelice și nu numai.

Noi, drumeții din țară ajunși la Iași pe Calea Neamului Românesc de la Mircești Noi de Vrancea și Brașov, mulțumim din tot sufletul pentru organizarea, găzduirea și masa de la Vlădiceni, enoriașilor bisericii ortodoxe, în mod deosebit Părintelui Victor, lui Dan Borș și minunatei lui soții, Violeta, care alături gospodinele satului ne-au omenit cum se cuvine cu bucate gustoase și vin roșu. O surpriză extraordinară mi-au făcut la final frații și surorile mele de la Filiala Calea Neamului Mircești Noi de Vrancea condusă de Tanta Stan, care mi-au dăruit o frumoasă și mare Inima Tricoloră făcută din trandafiri. Mulțumesc mult de tot Tanta Stan, Cornelia Cirligeanu-Ungureanu, Constantin Mariana, Nelu Cirligeanu Oana și Cristi Musca! Bucuria acestei acțiuni de astăzi a fost cu atât mai mare, cu cât la ea a participat și Filiala Calea Neamului Bacău condusă de Movileanu Iurie, basarabeanul nostru de mare nădejde și determinare. Doamne ajută oameni buni, fiți fără teamă, lăsați sminteala și deznădejdea, fiți Români Liberi, căci Realitatea este că vremurile sunt grele și rele, iar Adevărul este că Hristos le Biruie.

Care este traducerea literală a „femme fatale”?

Este un termen care a fost folosit în engleză și provine din franceza *femme*, „femeie” și latina *fatale*, literalmente „decretată de soartă”.

Potrivit unei *lex scripta* vechi de ani, frumusețea singură este un dezavantaj afirmativ pentru orice acuzație penală, chiar și crimă premeditată. O femeie seducătoare, conștientă de privilegiul ei, este periculoasă pentru iubiții ei. Îi cunoaștem genul din legende, Biblie, ficțiune, crimă adevărată și film. De patru sute de ani, am numit-o „femme fatale”.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea a existat o proliferare extraordinară de femei fatale în arta și literatura europeană. Oriunde s-a dus, vizitatorul expoziției din anii 1890 a găsit ziduri aglomerate cu malfactori ai sexului feminin.

Foto: flashtattoos.ro

Au apărut, de asemenea, cu o frecvență alarmantă în poezie, piese de teatru, romane și opere. Această preocupare pentru femeile rele și distructive este una dintre cele mai izbitoare trăsături ale culturii de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Tema era omniprezentă, făcând apel la oameni cu credințe artistice opuse, simbolști și realiști, rebeli și reacționari și pătrunzând adânc în conștiința populară.

O misoginie adânc înrădăcinată fusese comună la mulți artiști de la începutul secolului. Unii pictori, printre care Corot, Degas și Munch, au evitat căsătoria, temându-se că munca lor va suferi de interferențe feminine. Credința a fost larg răspândită că femeile au afectat creativitatea și că sunt incapabile de sentimente ridicate sau de a înțelege arta. Această concepție a fost una masculină. În secolul al XIX-lea femeile de artă sunt văzute aproape exclusiv prin ochii bărbaților.

Acest secol a fost în special bine dotat cu adevărate femei fatale. De la mijlocul secolului până în Primul Război Mondial, curtezanele notorii precum Cora Perl, La Paiva, Lillie Langtry și Otero au fost evidente în societate.

A devenit la modă să fii ruinat de una dintre aceste femei. Într-adevăr, reputația lor se baza pe numărul de îndrăgostiți pe care îi ruinaseră și pe vastele paturi pe care le devoraseră.

Extravaganța a fost cel mai bun mijloc de auto-reclamă. Prima cerință a curtezanei de succes a fost lipsa sentimentului natural. Cora Pearl a mărturisit că are „o groază instinctivă a bărbaților” și s-a spus că era mai amabilă cu caii ei decât cu iubiții ei.

Schimbarea uimitoare a atitudinii societății față de prostituatele de înaltă clasă a fost paralelă cu o inversare drastică a atitudinilor artiștilor de sex masculin față de femei.

În arta și literatura din prima parte a secolului, cel mai adesea este victima bărbatul și femeile. În *The Romantic Agony*, Mario Praz descrie bărbatul fatal ca omologul anterior al femeii fatale. El poartă multe dintre aceleași trăsături care urmau să caracterizeze mai târziu *femme fatale*. El este palid, impasibil, misterios, cu un zâmbet nefericit și un magnetism periculos.

În literatura de specialitate, Byron a fost cel care a stabilit modelul. Eroul Byronic îi distruge inevitabil pe cei pe care îi iubește, precum femeia fatală.

Femeia caracteristică a perioadei timpurii a romantismului este fragilă, iubitoare, vulnerabilă, uneori bolnavă.

Eroinele literare preferate ale pictorilor au fost: Marguerite din *Faustul* lui Goethe și Ofelia lui Shakespeare, ambele conduse de dragoste spre nebunie și moarte.

Artiștii și poeții au fost în mod clar emoționați și agitați erotic de suferințele femeilor. Moartea unei femei frumoase a fost descrisă de Edgar Allan Poe ca fiind cel mai poetic subiect din lume.

De la pictorii englezi din anii 1840 a venit un șuvoi de tablouri care s-au lăudat peste nenorocirile *gouverness*-urilor, croitorilor și altor domnișoare virtuoză și împovărate.

Femme fatale a fost descoperită de poeți cu câțiva ani înainte ca ea să fie luată de pictori. Keats, care a anticipat în atât de multe moduri tendințele ulterioare ale artei din secolul al XIX-lea, a fost atras de temă încă din 1819 când a scris *La Belle Dame Sans Merci*.

Dar această filă a exotismului a fost gândită mai amănunțit de Gustave Flaubert. În romanul său *Salammbô* a prezentat una dintre cele mai convingătoare și influente portrete ale unei femei fatale. Preoteasa Salammbô este îndepărtată, asemănătoare idolilor, frigidă și abia umană. Sclavul Matho, care îndrăznește să o iubească, moare într-o moarte deosebit de hidoasă.

Chiar mai influent decât Flaubert a fost exact contemporanul său, Charles Baudelaire. Idealul feminin al lui Baudelaire a fost la fel de îndepărtat și crud. Poezia sa exprimă o atitudine ambivalentă față de femei, compusă din respect, dorință, dezgust, frică și dispreț. Era necesar ca Baudelaire să vadă obiectul dorinței sale ca fiind rău și monstruos. În același timp, avea nevoie să-și așeze persoana iubită pe un pedestal, să o trateze ca pe un idol, de neatins.

La mijlocul secolului al XIX-lea, femeile din clasele mijlocii și superioare – din care provin aproape invariabil artiști bărbați – aveau puține ieșiri pentru energiile lor creative.

Chiar și îndatoririle tradiționale ale gospodăriei erau excluse din ce în ce mai mult de dragul aspectului elegant. Rochia la modă a făcut ca orice fel de activitate utilă de natură practică să fie cu adevărat imposibilă.

Soția victoriană ideală era un fel de femeie-copil păstrată într-o stare de dependență infantilă suspendată.

Dacă situația femeii căsătorite a fost proastă, cea a femeii necăsătorite a fost mult mai rea și concurența pentru soții eligibili a fost disperată. Deși li s-a insuflat încă de la o vârstă fragedă convingerea că căsătoria este scopul final, femeile nu puteau să se angajeze decât în prinderea unui soț prin mijloace subtile și indirecte.

În mod firesc, bărbații s-au simțit bântuiți.

În Marea Britanie situația a fost înrăutățită de faptul că de-a lungul secolului a existat o majoritate substanțială și în creștere a femeilor adulte.

Printre cei care au fost în cele din urmă „prinși” trebuie să fi fost mulți bărbați care s-au trezit înșelați cu un parazit fermecător și decorativ a cărui creștere nu o pregătise pentru nicio funcție utilă în viață.

Cu siguranță, proliferarea femeilor fatale în arta secolului al XIX-lea și ambivalența curioasă dintre sexe trebuie să aibă o oarecare legătură cu poziția apăsătoare și nefirească a femeilor în societatea de atunci.

Aceasta a fost era „noilor femei” și au început să se deschidă oportunități educaționale și profesionale pentru femei.

Traducere și interpretare după: [Patrik Bade](#), *Femmes fatales*

de Chirilă Rebeca Claudia

TEODOR LAUREAN

POEME

1

VEȘNICIE

Sunt ceriuri grele-n nemurire,
Deasupra lor un ultim cer,
Ce-nchide toate în iubire
Și le-nveșmântă în mister!

Apoi le izgonește-n lume,
Să se aprindă în pustiu,
Să pună sufletelor nume —
Tot ce e mort să fie viu!

Când vine vremea hărăzită,
Prin ceriuri aspre se întorn —
Același cer să le trimită
Pe calea nemuririi lor!

2

MĂTANIE

Cum îmi cură brazdele prin carne,
Nu am lacrimă să mi se vadă—

Se ascunde spiritul sub haine
Și mă-mbracă lutul cu zăpadă!

Trup și suflet paseri sunt, de pradă!
Irima le poartă prin organe.
Sufletul ascunde multe taine,
Trupul le despoaie la paradă!

Toate se frământă peste lespezi,
Trupule, suflare,-mi mai știți chipul?
Sfârâie țărâna clipe repezi

Și-n feștila ochilor nisipul!
Trupule, în risipiri mă cheltui—
Spiritul mă ține strâns la pieptu-i!

3

DE PE PRISPĂ, FEMEIE

Cum își bate lacrima de mine
Joc, mă târâie-n spânzurătoare!
Femeie, tu, cu zariști cristaline,
Îmbracă-mă în ultima ta floare!

E pustie pajiștea iubirii—
Un croncan își jeluiește prada;
Până ieri m-am răstignit cu crinii,
Astăzi trandafiri îmi sunt zăpada!

Pe butucul jefuirii mele
Se hrănesc și paseri și lighioane!
Ultima să-mi fii până- n prășele
Sabia luminii diafane!

4

VAIER

Cresc umbrele,
Mâinile care doresc,
Pumnii zăngăne
Membranele dimineții,
Șuvoaie tulburate urcă
Zorile pe spinarea amiezii

Unde cenușa încă
Mai incendiază anotimpurile—

Spre seară trupuri,
În amurg fumuri și văpăi
De paseri—

O noapte
Ca o fecioară
Între tine și propria ta
Viață!

5
Anotimp

Sfânta mea ninsoare
De pe Apuseni,
Nu crezi că-i devreme
S-amintești de ierni?
Întrucât, aseară,
M-am luat la trântă
Cu îngerul vorbei,
Care nu cuvântă,
Ce să spun acum,
Când prin munții mei
Anunță ninsoarea
Nașterea de miei?

6
E toamnă!

Merii cu tânguirea frunzelor —
Unde tinerețea , femeie?

Unde viața noastră?
E toamnă?!
Pulberi și scânteii și diamante
Mi-au trecut printre degete
Aidoma ultimei apocalipse
A irimii ...
Sunt ultimul pribeag!
Primul rege sunt eu,
Acela care mai poate struni
Atelajul lui Dumnezeu!
De aceea melancolia,
Poamele iubirii
Pe talgere
De cucută!
Trupul tău, femeie,
Sufletul tău —
Pajurile...argintii ...glasuri ...

7
UMBLET RESPIRAT

În clipa ce va urma
Îmi veți vedea rușinea tălpilor
Zdrelite —am avut
Încălțăminte de pâslă
Să nu mă trădeze zgura
Sângelui înfierbântat!
Cum să pășești pe irimă
Cu umbră subțiată de pleoape,
Cu umbletul respirat
De țărână?
Cum să respiri
Fără respirația iubirii!

Maria Călinescu

1

Rondelul toamnei

Toamna țese noi veșminte
Mii culori din curcubeul,
Care-ar vrea să iei aminte
Că ea duce-n an tot greul.

Își urzește țol pe munte,
Nedescris îmi pare cheiul,
Toamna țese noi veșminte,
Mii culori din curcubeul

Cerului cu lacrimi multe,
Cristaline ca smaraldul,
Revărsate, doar, s-linte
Verdele ce-mbracă bradul.

Toamna țese noi veșminte.

2

Sub streășina timpului

așez gândurile în palmele visurilor tale
ascultă-mi tăcerea tristă și bolnavă

de atâta toamnă

atingerea va aprinde lumina din noi
plânsul ploii va destrăma amurgul
dorința aprinsă se va stinge
într-un nou poem
sub streășina timpului
s-o scrie o nouă poveste
fără ierni cu viscole, fără înghețuri
vom facem din cuvinte stele
cu raze pline de nesfârșit
deslușind curățenia și cumințenia
sufletelor
schimbam viața într-un echilibru
între cald și frumos
mereu și mereu
o primăvară
în sufletele noastre.

3

Toamna ultimei iubiri

Geana întunericului tremură a neliniște
puținele flori rămase se confundă cu
pietrele
în tihna nopții

printre lacrimi de sfinți se preling răcori
ce îmbrățișează pământul
acorduri arămii plutesc prin aer
completând feeria naturii
luminile stelelor par tușe de curcubeu
pe un petec de singurătate
tălpile timpului aleargă prin fiecare
anotimp
păstrează adevăratele comori
tatuiază flashuri de gânduri
dându-le înțelesuri magice cu vibrații
pastelate
ca într-un delir fantomatic
nostalgia nopții
se strecoară în umbra unui vis
anemica lumină absoarbe ecoul durerii
zorii își dezgolesc chipul
sărutând o toamnă a ultimei iubiri.

4

Să nu ștergi primăvara

Întinse peste lume îmi par umbre răzlețe
Sau franjuri de-ntuneric, în reverențe
triste,
Vibrează orizontul ca-n valsuri de
noblețe,
Ciobește nor ce-aleargă mereu spre alte
piste.

Când luna-mprejmuieste-n divine stele
coapte,
Noaptea se strecoară 'n prăpstii fără
margini,
Din cufărul iubirii culege atât cât poate,
Frumosul îl păstrează, în ultimele pagini.

Tu, nu lăsa în noapte ca vraja ei să piară,
Și, nici stele să plângă în Marea liniștită,
Păstrează-mă 'ntre gene, chipul meu să-ți
pară

Icoană a iubirii, de ceruri plăsmuită.

Să nu ștergi primăvara din șevaletul

vieții,
Îmbată-te cu visul ce-ți colorează starea
Și soarbe mirul sorții din roua dimineții
Măsoară din privire oglinda nopții, zarea.

Pictează pe tot cerul doar pașii mei de...
dans,
În scrinul plin de doruri ascunde ce-i al
nostru,
Hamace de lumină ne vor purta-
n...balans
Pe drumul biruinței, așa-i afla-vom
rostu'.

5

Din dulce, în amar

Iată noaptea neagră străluce, ca aprinsă,
Cad ploile de zgură, pe simțirea stinsă,
Tace și tăcerea ascunsă în răstimpuri,
Templul unor temeri rămase-n
anotimpuri.

Sufletul îmi pare, iar, sfâșiat de gheare,
Un țipăt e durerea, țipăt ca de fiare,
Biciuit de răul ce zace în cuvinte,
Și care ciunțește mereu mersu-nainte.
Și, când se-nchid ferestre în suflet obosit,
Cu felinare stinse în inimi care mint,
Cad ploi din geana nopții, iarăși umezită,
Vor să spele răul în lumea rău croită.
Când viața ne brodează iluzii pe altar,
Preschimbă iar dorința din dulce în amar,
Susură șoptit și cerul, rece și cernit,
Pare acum un tren, într-un prezent...
oprit.

Dar un ocean de lacrimi se tulbură-n
pustiu,
Și stelele-i deasupra s-aprind ca focul
viu,
Pierdută e cărarea, plecat e-apusu-n van,
Cum se sufocă floarea-n scaieții unui lan.
Când viața ne brodează iluzii pe altar,
Preschimbă iarăși vise, din dulce în
amar...

De ziua publicației noastre, colegul nostru de redacție, Claudiu Dumitrache, primește titlul de Ambasador al Culturii!

Prin programul Electronic Platform for Adult Learning in Europe (EPALE) coordonat de Comisia Europeană, privind cu încredere viitorul cultural și educativ românesc în contextul european, se acordă lui Claudiu Dumitrache, titlul onorific de Ambasador al Culturii pentru performanțele din activitatea sa independentă și din cadrul Euro Education Federation.

Claudiu Dumitrache a fost născut în timpul vizitei istorice a lui Papa Ioan Paul al II-lea în București, pe 7 mai 1999. Este cântăreț și scriitor recunoscut în special pentru stabilirea recordului național de „cel mai tânăr autor de autobiografie”.

Este membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, al Uniunii Naționale a Artiștilor din România, al Asociației Talentelor și redactor-șef al revistei Regal Literar.

În 2013, Voicu Enăchescu i-a înmănat “Premiul pentru tehnică și expresivitate vocală de excepție”. Deține 5 premii muzicale de excelență în ani consecutivi din partea Centrului Județean de Cultură Dâmbovița.

În 2020, primește titlul de Cetățean de Onoare al Comunei Costeștii din Vale pentru contribuțiile culturale și artistice aduse comunității, pentru promovarea comunei atât pe plan național, cât și internațional, în contactul cu Statele Unite sau Belgia, dovedind astfel și calități diplomatice.

A debutat cu volumul de poezii “Boemia unui mort” (2018), urmat de biografia “20” (2019) – publicație prin care a stabilit recordul național de “cel mai tânăr autor de autobiografie”. Președintele Academiei Române, acad. Ioan-Aurel Pop îl consideră “un simbol pentru viitorul creației intelectuale”. Claudiu a fost discipolul scriitorului Ioan V. Maftai-Buhaiesi și artist al Trupei Artistice “Anton Pann” București.

Regizorul Andrei Zincă, fiul lui Haralamb Zincă a afirmat: Claudiu este o personalitate unică în peisajul românesc.

A urmat Liceului Tehnologic “Goga Ionescu” din Titu, Școla Populară de Arte “Octav Enigărescu” din Târgoviște și a absolvit cursuri de jurnalism și dezvoltare personală acreditate de London School of Business and Communication. Creațiile sale sunt apreciate de artiști, scriitori, critici și academicieni români, Claudiu primind premiul pentru poezie din partea Revistei Litere într-un concurs de literatură al cărui președinte este acad. Mihai Cimpoi.

Biblioteca “I.C. Vissarion” i-a înmănat de 1 Decembrie – premiul “I.C. Vissarion” pentru contribuția adusă literaturii locale și naționale.

Îmi plouă cu tine

Loreta Toader

1

E cerul prea albastru

E cerul prea albastru

Doamne

Și inima îmi e prea mică

Pentru-a putea cuprinde

Toate aceste multe daruri,

Și îmi este frică

Căci n-aș sti ce să fac cu ele

Și nici nu vreau să fac risipă...

E cerul prea albastru Doamne

Și sufletul îmi e timid

De-atâtea gânduri nepătrunse

Ce rătăcesc hai-hui

Prin timp

Nedându-mi niciodată șansa

Să pot trăi același anotimp

E cerul prea albastru Doamne

Și-n mine plâng mii de culori
Nu știu pe care dintre ele
Să le aleg pictând visări
E cerul prea albastru Doamne!

2

Lumi paralele

Mă aflu suspendată,
Undeva între două lumi,
Cu dorul și durerea despărțirii,
În calmul rece și dur
Calculat sistematic,
Într-o lume în care
Și zâmbetul este programat
În mod milimetric...
Mă aflu printre iceberguri,
Rătăcind speriată
Sau poate mai mult
Confuză, încercând să găsesc
Un drum din trecut
Aproape uitat, sau poate
O copilărie uitată
Căutând căldura soarelui
Și strălucirea lui în ceața
Ce cuprinde dimineața...
Pașii mei pășesc singuri
Printr-un timp străbătut
De-atâtea ploi și ninsori
De-atâtea primăveri și veri
Căutând un loc de popas
Printre atâtea amintiri
Apărute de niciunde...
Prind toamna din urmă,
Și-mi încălzesc inima
În culorile calde,
Cu frunze mă-nvelesc.

.....

Mă aflu undeva, suspendată
Între două lumi paralele,

Două anotimpuri cu vise
Și speranțe ascunse în ele!

3

Darul

Mi-am lasat sufletul deschis
Ca o floare de lotus
Brodând iubirea în inimile voastre
Aveți grijă să vă descălțați
La poarta florilor
Pentru ca nu cumva
Din greșeală să-l murdăriți
Pășiți încet, nu vă grăbiți
Ar fi păcat ca bucuria s-o striviți.
Ne vom îmbrățișa gândurile
Iar soarele va revarsa lumina
Peste visele noastre
La plecare vă voi dăruia
Liniștea și frumusețea
Sufletului vostru...

4

Era...

Era o seară târzie de toamnă, în care frigul își făcea simțită prezența...o seară în care ploaia parcă voia să înece toată tristețea sufletului meu; gândurile au pus stăpânire peste timp iar eu am simțit că întreg universul se prăbușește ca o revărsare de flăcări și fum, iluzii și deziluzii oarbe ce se împiedicau de fiecare obstacol întâlnit.

Se dezlănțuie furtuna – fulgere și trosnete se aud înconjurându-mă din toate părțile, simt că mă sufoc, nu mai am aer, nici vise, nici cuvinte – literele ard mocnit stingându-se și prefăcându-se în cenușă; am rămas inertă așteptând sfârșitul...ridic privirea și mâinile către cer strigând: de ce Doamne?!!!

În colțul ochilor primele lacrimi își fac apariția transformându-se încet, încet într-un fluviu de neoprit...afară e toamnă și ploaia a stins focul năvalnic al durerii.

Închid ochii și pentru o clipă simt și vibrez în liniștea ce s-a așternut; o pace interioară mi-a cuprins sufletul.

Se ridică zorii... freamățul și tumultul lumii revin la viață- privesc în gol, ascult și visez;
însă în gânduri mi-a rămas sculptată o întrebare :
De ce Doamne?!!!

5

Îmi plouă cu tine

Îmi plouă cu tine
În verde-argintat
Cu sclipiri de jad
Îmi plouă cu teama
De-a nu te pierde
De-a nu te uita
Îmi plouă-n strigăt
Înecându-mă-n gânduri
În dureri și uitări
Îmi plouă în suflet
Pe geamul perfid
Scrie iubirea
Într-un ton timid
Într-un ritm cadențat
Lacrima dragostei
Ce-a crezut
Pentru-o secundă
Că nu ai uitat...
Îmi plouă cu tine
În mine , în noi
Iubirea a rămas undeva
Pe locul doi
Într-un timp trecut
Incert străbătut
Îmi plouă andante
Un gând ce mă arde
Lacrimi de jad
Verde, smarald
Păstrez iubirea
În pocal argintat!

Anul XIV, Nr. 74(8), decembrie 2020

APARIȚIA

Revista (ziarul online de atitudine civică) **MAGAZIN CRITIC** este editată periodic la cererea cadrelor didactice și se găsește de vânzare la sediul redacțiilor EURO EDUCATION FEDERATION.

CONTACT

Motru: Str. Primăverii, Nr.3, Bl M4, Sc.1, Ap 16

Târgu Jiu: Ecaterina Teodorescu, Nr. 4, Bl. 4, Sc. 2, Ap 16

Telefon: 0770529500 sau 0728353441.

http://www.magazincritic.ro/ .

E-mail: magazincritic2007@gmail.com sau cdi7910@yahoo.com

COLABORARE

Așteptăm colaboratori serioși. Textele tehnoredactate*, în Microsoft Word, Office XP, și semnate pot fi trimise pe adresa de e-mail a revistei:

- magazincritic2007@gmail.com, până la data de 20 a fiecărei luni.

Tehnoredactarea se va face cu font Times New Roman, corp 12-14, pagină format A5, folosindu-se diacritice. Responsabilitatea textelor publicate aparține în exclusivitate autorilor. O echipă redacțională va selecta articolele în vederea publicării acestora. Atenție la plagiat! (*Reguli minime de tehnoredactare: Înainte de punct, virgulă, punct și virgulă, două puncte, trei puncte, semnul exclamării, semnul întrebării, nu se pune spațiu. Spațiul se va pune după aceste semne de punctuație, precum și înainte de deschiderea unei paranteze.)

CONCEPȚIE GRAFICĂ / MACHETARE / DESIGN

Asociația culturală Semn – Târgu Jiu

EDITURA

eParadigme

Powered By

EURO EDUCATION FEDERATION

Magazin critic (online) - ISSN 2360 – 3321

ISSN–L 1842 – 8541

**Magazin critic (online) - ISSN 2360 – 3321;
ISSN–L 1842 – 8541**

